

Enquesta sobre la posició de la població catalana davant
la Llei 28/2005 de Mesures Sanitàries contra el Tabac

Onada 4

(Juny 2008)

Resultats

Sumari

Fitxa tècnica de l'enquesta

1. Caracterització de la mostra
2. El coneixement i la valoració de la Llei de Mesures Sanitàries contra el tabac
3. La valoració de les diverses mesures que contempla la Llei contra el Tabac
4. Opinió sobre eventuais efectes de la Llei davant l'hàbit de fumar
5. Opinió sobre l'acompliment de la Llei a llocs públics
6. L'aplicació de la Llei als llocs de treball
7. Opinió sobre altres mesures susceptibles de ser adoptades contra el tabac
8. Actuació de la població davant d'incompliments de la Llei contra el Tabac
9. Exposició passiva al fum del tabac a la llar i a altres llocs
10. Coneixement i utilització de serveis sanitaris públics per deixar de fumar

Fitxa tècnica de l'enquesta. Quarta onada

Univers: la població resident a Catalunya compresa entre els 18 i els 80 anys d'edat

Mostra: 800 persones representatives de la població de Catalunya

Selecció dels efectius a entrevistar: sistema polietàpic. En una primera etapa es seleccionen aleatòriament els municipis on es realitzaran les entrevistes tot distribuint-los proporcionalment segons estrats de grandària poblacional; i en una segona etapa es seleccionen, també de manera aleatòria, els individus que seran entrevistats a cada municipi. Aquests s'han seleccionat aleatòriament del registre telefònic amb control directe mitjançant l'establiment de quotes basades en les variables de territori, sexe i edat

Marge d'error: $\pm 3,5\%$

Tipus d'enquesta: telefònica amb qüestionari precodificat

Data de realització del treball de camp: de l'1 al 20 de juny de 2008

Fitxa tècnica comparada: onades 1, 2, 3 i 4

	1ra onada	2ona onada	3ra onada	3ra onada
Mostra	830	806	799 persones	800 persones
Marge d'error	$\pm 3,5\%$	$\pm 3,5\%$	$\pm 3,5\%$	$\pm 3,5\%$
Data de realització del treball de camp	Del 2 al 12 desembre 2005	De l'1 al 16 juny 2006	Del 7 al 25 abril 2007	De l'1 al 20 juny 2008

1. Caracterització de la mostra

La quarta onada de l'*Enquesta sobre la posició de la població catalana davant la Llei de Mesures Sanitàries contra el Tabac* s'ha realitzat a 800 persones d'entre 18 i 80 anys, distribuïdes per lloc de residència, sexe i edat de manera proporcional a l'estructura poblacional real de Catalunya, segons dades del Registre Oficial de Població a desembre de 2005 (IDESCAT).

Taula 1.1. Distribució de les persones entrevistades segons el seu sexe, la seva edat i la seva relació amb el tabac. ONADA 4

	Homes	Dones	Fumadors/es	Exfumadors/es	No fumadors/es	Total
De 18 a 29 anys	21,5	20,0	32,6	10,6	20,1	20,8
De 30 a 44 anys	33,5	30,3	39,1	28,6	29,6	31,9
De 45 a 59 anys	24,3	26,0	22,8	33,0	21,5	25,1
De 60 a 80 anys	20,8	23,8	5,6	27,8	28,8	22,3
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
% sexe	50,0	50,0	26,9	28,4	44,8	100,0

Taula 1.2. Distribució de les persones entrevistades segons el seu sexe i la seva relació amb el tabac. ONADA 4

	Fumadors/es	Exfumadors/es	No fumadors/es	Total
Homes	59,1	63,0	36,3	50,0
Dones	40,9	37,0	63,7	50,0
Total	100	100	100	100

L'estructura sociodemogràfica de la mostra de població obtinguda en aquesta 4a onada de l'Enquesta és similar a les anteriors tot i que corregeix el petit esbiaixament que s'havia produït a la tercera onada (2007). En el cas del 2008, doncs, a l'igual que a la primera i segona onades, l'estructura per sexe i edat de la mostra final correspon amb molt petites diferències a l'estructura de la població catalana segons dades dels registres de població oficials de l'Idescat corresponents a 2007.

Pel que fa a la distribució de la població segons la relació que tenen amb el tabac, tampoc hi ha variacions significatives estadísticament. Es cert que en aquesta onada puja una mica la taxa de fumadors respecte de la

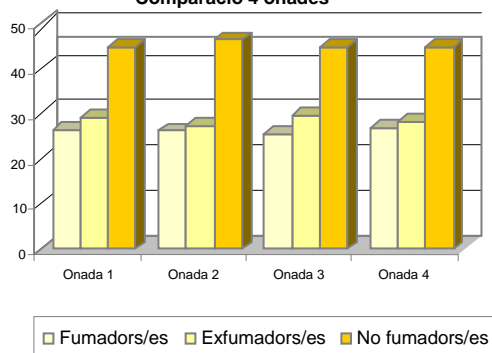

tercera onada però es manté la tendència amb les 2 anteriors tot situant-se al voltant del 26% de persones fumadores.

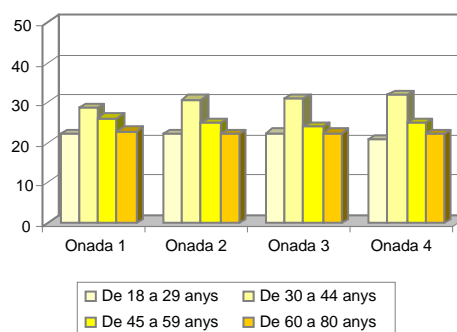
**Taula 1.3. Distribució de les persones entrevistades segons sexe, edat i relació amb el tabac
Evolució 2005-2006-2007-2008**

	Onada 1 Desembre 2005	Onada 2 Juny 2006	Onada 3 Març 2007	Onada 4 Juny 2007
Homes	49,5	49,4	49,8	50,0
Dones	50,5	50,6	50,2	50,0
De 18 a 29 anys	22,2	22,1	22,5	20,8
De 30 a 44 anys	28,7	30,8	31,1	31,9
De 45 a 59 anys	26,1	25,1	24,2	25,1
De 60 a 80 anys	23,0	22,1	22,4	22,3
Fumadors/es	26,3	26,2	25,4	26,9
Exfumadors/es	29,0	27,4	29,7	28,4
No fumadors/es	44,7	46,4	44,9	44,8
Total	100,0	100,0	100,0	100,0

**Gràfic 1.2. Distribució de la mostra segons relació de la població amb el tabac.
Comparació 4 onades**

**Gràfic 1.3. Estructura d'edats de la mostra.
Comparació 4 onades**

2. El coneixement i la valoració de la Llei de Mesures Sanitàries contra el tabac

La Llei de Mesures Sanitàries contra el Tabac continua sent molt valorada per la població catalana amb una clara tendència a considerar-la cada vegada més favorable.

Com es pot comprovar a la taula 2.1 i al gràfic 2.1, la valoració d'aquesta Llei no ha variat de manera significativa en els dos anys i mig que porta en vigor, alhora que continua mantenint un nivell de valoració molt elevat. Les dades d'aquesta quarta onada mostren que la població tendeix a valorar la Llei cada vegada més i això sigui quin sigui el paràmetre que prenguem com a referència.

Les persones que aproven la Llei (li donen una nota de 5 punts o més) han passat del 90% al 95% des del moment immediatament anterior a la seva posada en marxa (desembre de 2005). Es pot dir que pràcticament la totalitat de la població es troba satisfeta amb aquesta Llei.

D'altra banda, la meitat de la població la considera excel·lent (puntuació 9 i 10 sobre 10) i un 30% la puntua amb notable (7 o 8 sobre 10).

La nota mitjana ha anat pujant diverses dècimes fins a situar-se en 8 punts sobre 10.

Es tracta, doncs, d'uns resultats que confirmen la força i l'arrelament a la societat catalana que aquesta Llei ha assolit en aquest període de temps relativament curt, sobretot considerant que es tracta d'una mesura que en alguns casos ha implicat un canvi d'hàbits de la població.

Com és habitual i lògic, **les persones no fumadores valoren més favorablement la Llei que no pas les fumadores.** La diferència és important: mentre els no fumadors/es li donen una puntuació mitjana de 8,8 sobre 10, la dels fumadors/es és de 6,8. **Tanmateix es registra una convergència entre les dues posicions, molt lenta, però progressiva al llarg de totes les onades.**

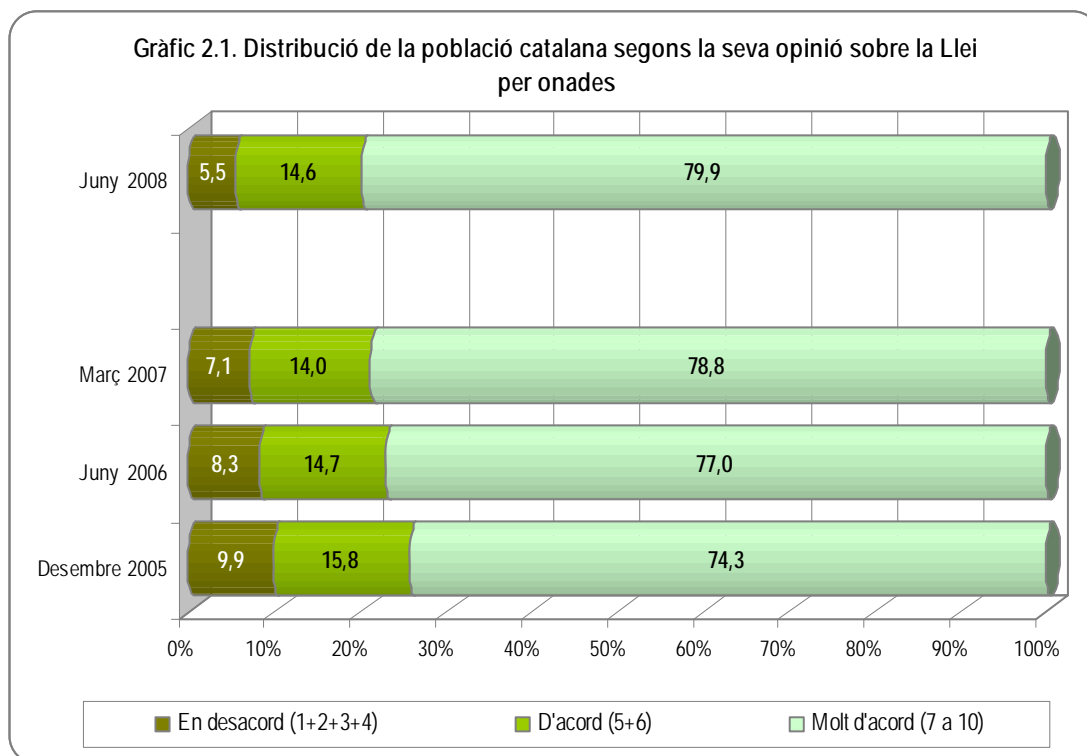
El cas de les persones que ara no fumen però havien fumat abans és manté, com sempre, en una zona intermèdia tot valorant la Llei una mica menys que les persones que no han fumat mai, però a certa distància de la puntuació de les fumadores.

Si calculem l'índex de creixement relatiu (tot considerant com a base l'onada de juny de 2006) de la valoració mitjana atorgada a la Llei al llarg de les onades, la valoració positiva dels fumadors s'ha incrementat d'un 7,7% en dos anys i mig (ha passat de 6,3 a 6,8 punts de mitjana), mentre que la dels no fumadors/es només s'ha incrementat d'un 2% tot passant de 8,7 a 8,8, (v. gràfic 2.2).

Taula 2.1. Comparació dels paràmetres bàsics de valoració de la Llei de Mesures Sanitàries contra el Tabac per onades

	Desembre 2005	Juny 2006	Març 2007	Juny 2008
Població catalana que ha sentit parlar de la Llei contra el Tabac	93,7%	94,0%	93,2%	93,6%
Estan d'acord amb la Llei (valors 5 a 10, sobre 10)	90,1%	91,7%	92,8%	94,5%
Estan molt d'acord amb la Llei (valors 7 a 10 sobre 10)	74,3%	77%	78,7%	79,9%
Valoren la Llei com a excel.lent (valors 9 i 10 sobre 10)	47,6%	45,9%	52,1%	49,6%
Valoració mitjana de la Llei sobre 10	7,75	7,85	8,08	8,07

Taula 2.2. Comparació dels paràmetres bàsics de valoració de la Llei de Mesures Sanitàries contra el Tabac segons l'hàbit de fumar de la població. Per onades.

Estan d'acord amb la Llei (valors 5 a 10*)					Estan molt d'acord amb la Llei (valors 7 a 10*)				
	Fum.	Exfum.	No fum.	Total		Fum.	Exfum.	No fum.	Total
Desembre 2005	78,0	92,5	95,7	90,1	Desembre 2005	49,1	77,6	87,0	74,3
Juny 2006	79,5	93,2	97,6	91,7	Juny 2006	51,0	81,0	89,3	77,0
Març 2007	83,3	93,2	98,1	92,9	Març 2007	57,1	78,8	91,1	78,8
Juny 2008	87,9	94,3	98,6	94,5	Juny 2008	60,0	79,7	91,9	79,9

Opinen que la Llei és excel·lent (valors 9 i 10*)					Valoració mitjana de la Llei en una escala de l'1 al 10				
	Fum.	Exfum.	No fum.	Total		Fum.	Exfum.	No fum.	Total
Desembre 2005	26,1	46,5	61,0	47,6	Desembre 2005	6,24	7,93	8,52	7,75
Juny 2006	21,4	43,4	61,1	45,9	Juny 2006	6,33	7,90	8,67	7,85
Març 2007	27,6	54,2	64,6	52,1	Març 2007	6,71	8,11	8,83	8,08
Juny 2008	23,7	50,2	64,8	49,6	Juny 2008	6,81	8,07	8,84	8,07

* En una escala de l'1 al 10

Taula 2.3. Índex de creixement relatiu dels que estan molt d'acord* amb la Llei contra el Tabac i de la valoració mitjana que se li atorga. Comparació en base a Juny 2006 (=100)

Valoració mitjana de la Llei (en una escala de l'1 al 10)								
	Valoració mitjana				Índex de creixement relatiu			
	Fum.	Exfum.	No fum.	Total	Fum.	Exfum.	No fum.	Total
Juny 2006	6,33	7,90	8,67	7,85	100,0	100,0	100,0	100,0
Març 2007	6,71	8,11	8,83	8,08	106,09	102,71	101,78	102,91
Juny 2008	6,81	8,07	8,84	8,07	107,67	102,10	101,90	102,86

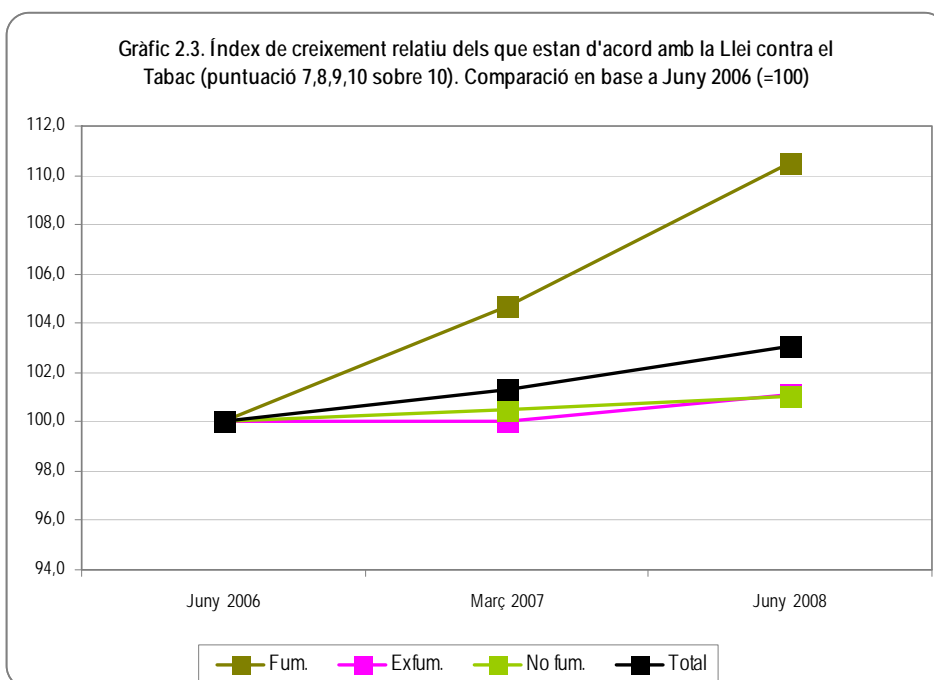
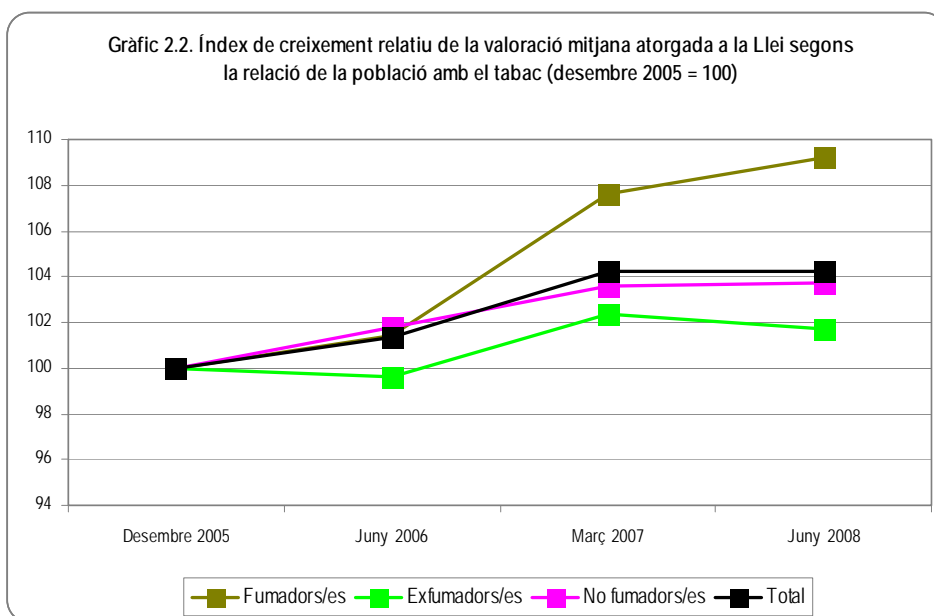
Valoren la Llei com a notable o excel·lent								
	Percentatge				Índex de creixement relatiu			
	Fum.	Exfum.	No fum.	Total	Fum.	Exfum.	No fum.	Total
Juny 2006	79,5	93,2	97,6	91,7	100,0	100,0	100,0	100,0
Març 2007	83,3	93,2	98,1	92,9	104,7	100,0	100,5	101,3
Juny 2008	87,9	94,3	98,6	94,5	110,5	101,1	101,0	103,1

* Valors 7, 8, 9 i 10 en una escala de l'1 al 10

Com es pot comprovar al gràfic 2.3, aquesta tendència és encara més palesa si considerem l'índex de creixement relatiu del percentatge de persones fumadores que consideren globalment la Llei com a molt bona (han puntuat 7, 8, 9 o 10). Del 79,5% que manifestaven aquesta opinió fa 2 anys s'ha passat en aquesta onada al 87,9%, el que implica un creixement relatiu del 10,5% de fumadors/es satisfets amb la Llei. En el cas dels no

fumadors/es, aquest creixement ha estat de l'1%. Cal dir també que en aquest últim cas el percentatge de satisfets/es és tan elevat que té menys marge per créixer.

3. La valoració de les diverses mesures que contempla la Llei contra el Tabac

L'avaluació que la població catalana fa de les diverses mesures que contempla la Llei de Mesures Sanitàries contra el Tabac al mes de juny del 2008 manté la mateixa tendència de les onades anteriors: **puntuacions mitjanes elevades (la pitjor valorada rep una puntuació mitjana de 7 sobre 10) i una majoria de població molt satisfeta amb cadascuna d'elles.**

Igualment, **pràcticament totes les mesures analitzades són millor valorades en aquesta quarta onada que no pas en les anteriors.**

La puntuació mitjana d'aquestes mesures oscil·la entre la més ben valorada, amb 9,5 punts sobre 10, que correspon a la prohibició de vendre tabac a persones menors de 18 anys, i la pitjor valorada, que correspon a la prohibició de fumar en discoteques, sales de ball, pubs o altres locals d'oci nocturn, tot i que, en qualsevol cas, obté 7 punts i, per tant, rep un notable .

Mesures acceptades amb puntuacions superiors a la mitjana global	Prohibició de la venda de tabac als menors de 18 anys	9,5
	Prohibició de fumar a tots els espais públics tancats com ara centres comercials, culturals, esportius, etc.	9,0
	Prohibició de fumar a tots els centres de treball tancats	8,7
Mesures acceptades amb puntuacions similars a la mitjana global ($\pm 0,5$)	Prohibició de la publicitat de tabac en mitjans de comunicació	8,4
	Establiment de sancions per als responsables de les empreses i locals que no facin respectar la llei	8,1
	Establiment de sancions per a les persones fumadores que no compleixen la llei	8,0
	Limitació de fumar als restaurants	8,1
Mesures acceptades amb puntuacions per sota de la mitjana global	Prohibició del patrocini d'esdeveniments esportius, musicals o culturals per part de les empreses tabaqueres	7,7
	Limitació de fumar als bars i cafeteries	7,6
	Limitació de fumar a discoteques i altres llocs d'oci nocturn	7,0

Si ordenem aquestes mesures en funció de la valoració que reben i ens centrem en les que més afecten els ciutadans com ara les restriccions de fumar a llocs públics tancats, tenim, d'una banda, que **les restriccions millor acollides són la prohibició de fumar a llocs tancats dels centres de treball i la limitació per fumar a centres comercials i culturals o instal·lacions esportives tancades.**

D'altra banda, les limitacions per fumar a restaurants tenen una valoració similar a la valoració mitjana de la Llei, alhora que **les mesures que recullen una més baixa valoració, tot i que com hem dit reben un notable, són les que tenen a veure amb limitacions per fumar a restaurants, bars, cafeteries i discoteques o altres llocs d'oci nocturn.**

Pel que fa a l'**evolució en el temps** de l'opinió de la població catalana en relació amb les diverses mesures contemplades per la Llei de Mesures Sanitàries contra el Tabac es pot observar, bé un manteniment de les posicions, bé un lleu increment de les postures més favorables al llarg dels últims 2 anys.

El que és important destacar aquí és que són les mesures restrictives de fumar a llocs públics, és a dir les que hem vist que plantegen un més baix nivell d'acord, les que estan progressant més al llarg del temps cap a postures de major acceptació.

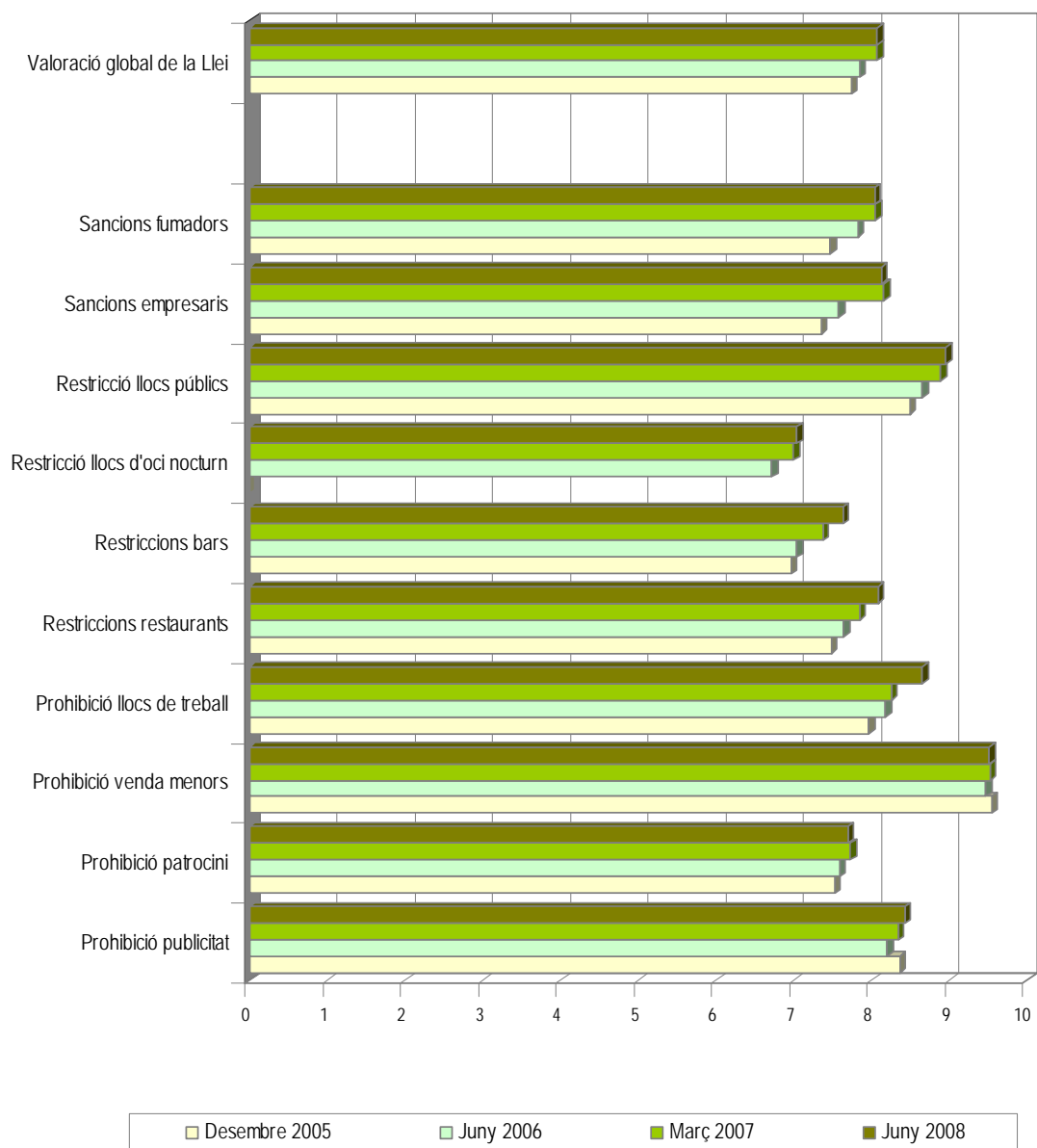

Taula 3.1. Opinió sobre diverses mesures contemplades a la Llei contra el Tabac. Comparació 4 onades
(Ordenades de millor a pitjor valorades a la 4a onada)

		En desacord (1+2+3+4)	D'acord (5+6)	Molt d'acord (7+8+9+10)	Total	Valoració mitjana*
Prohibició de la venda de tabac a menors de 18 anys	Juny 08	3,0	1,8	95,3	100,0	9,52
	Març'07	2,5	2,6	94,9	100,0	9,53
	Juny'06	3,0	2,4	94,7	100,0	9,48
	Des'05	2,7	1,7	95,7	100,0	9,55
Limitació de fumar a altres llocs públics tancats com centres comercials, culturals, esportius	Juny 08	5,8	5,8	88,5	100,0	8,96
	Març'07	5,0	6,9	88,1	100,0	8,90
	Juny'06	6,0	9,8	84,2	100,0	8,66
	Des'05	7,3	11,4	81,4	100,0	8,50
Prohibició de fumar al lloc de treball	Juny 08	7,3	9,8	83,0	100,0	8,66
	Març'07	9,8	13,3	77,0	100,0	8,26
	Juny'06	9,1	15,0	75,9	100,0	8,18
	Des'05	11,0	15,8	73,2	100,0	7,97
Prohibició de la publicitat del tabac a tots els mitjans de comunicació	Juny 08	6,6	14,3	79,1	100,0	8,44
	Març'07	7,6	13,5	78,8	100,0	8,34
	Juny'06	8,2	15,2	76,6	100,0	8,21
	Des'05	9,2	11,4	79,4	100,0	8,37
Establiment de sancions per als responsables de les empreses que no facin respectar la llei	Juny 08	8,6	14,8	76,6	100,0	8,13
	Març'07	10,4	11,1	78,5	100,0	8,16
	Juny'06	13,7	17,2	69,0	100,0	7,59
	Des'05	16,8	17,5	65,7	100,0	7,36
Limitació de fumar als restaurants	Juny 08	9,8	15,6	74,6	100,0	8,09
	Març'07	10,7	18,7	70,7	100,0	7,86
	Juny'06	11,9	21,7	66,3	100,0	7,65
	Des'05	15,7	17,9	66,3	100,0	7,49
Establiment de sancions per a les persones fumadores que no compleixen la llei	Juny 08	10,5	14,1	75,4	100,0	8,04
	Març'07	12,7	8,5	78,8	100,0	8,06
	Juny'06	11,8	15,3	72,9	100,0	7,83
	Des'05	18,2	12,4	69,3	100,0	7,48
Prohibició del patrocini d'esdeveniments esportius, musicals o culturals per part de les empreses tabaqueres	Juny 08	13,9	17,3	68,9	100,0	7,70
	Març'07	13,8	15,5	70,7	100,0	7,73
	Juny'06	14,6	17,0	68,4	100,0	7,59
	Des'05	16,0	15,4	68,5	100,0	7,53
Limitació de fumar als bars i cafeteries	Juny 08	13,6	18,6	67,8	100,0	7,64
	Març'07	15,0	20,6	64,4	100,0	7,38
	Juny'06	16,4	25,6	58,0	100,0	7,05
	Des'05	19,8	21,5	58,7	100,0	6,97
Limitació de fumar a discoteques i altres llocs d'oci nocturn	Juny 08	19,5	19,6	60,9	100,0	7,04
	Març'07	20,6	19,2	60,2	100,0	7,00
	Juny'06	21,6	22,9	55,5	100,0	6,72
	Des'05
Valoració global de la Llei	Juny 08	5,5	14,6	79,9	100,0	8,07
	Març'07	7,1	14,0	78,8	100,0	8,08
	Juny'06	8,3	14,7	77,0	100,0	7,85
	Des'05	9,9	15,8	74,3	100,0	7,75

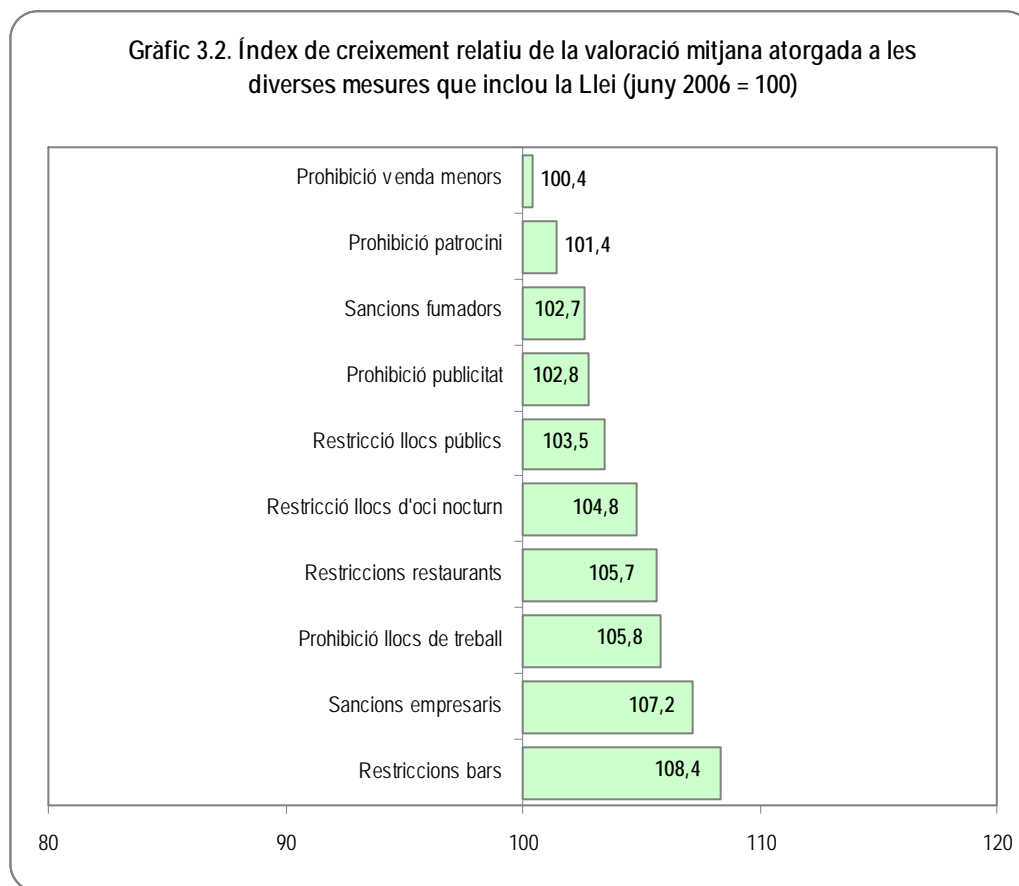

Gràfic 3.1. Valoració mitjana (en una escala de l'1 al 10) de diversos aspectes contemplats a la Llei. Comparació 2005-2008

Si considerem l'índex de creixement relatiu de la valoració mitjana atorgada a cadascuna de les mesures analitzades (gràfic 3.2) podem veure que **les que han experimentat un augment més acusat i sostingut entre 2006 i 2008 són la limitació per fumar a bars, la limitació per fumar a restaurants i la prohibició de fumar als centres de treball.**

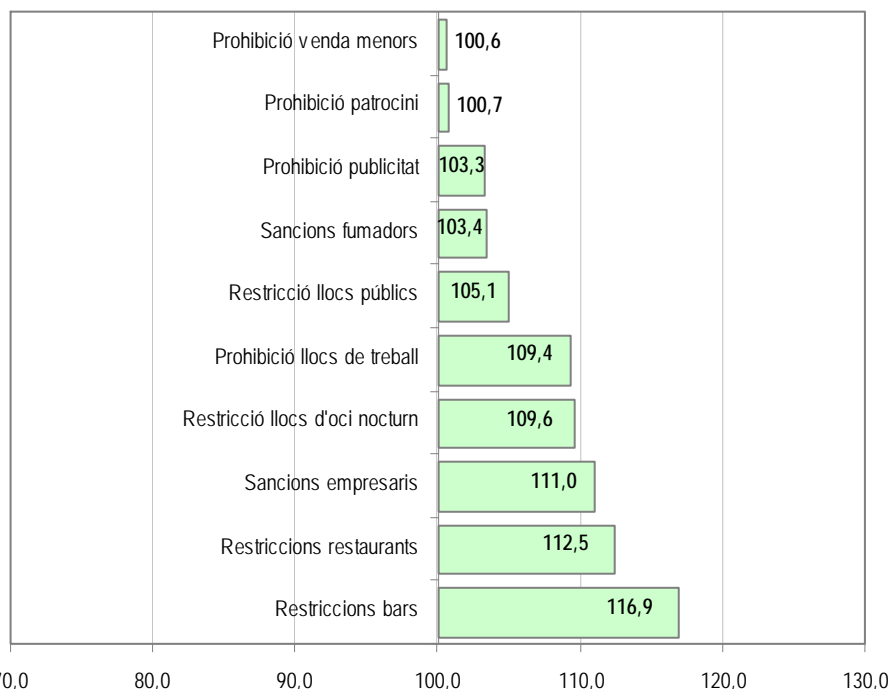
L'opinió sobre les restriccions de fumar a bars ha experimentat un creixement del 8% en dos anys i les restriccions per fumar a restaurants i als llocs de treball són un 5% millor valorades ara que al 2006.

Aquest increment de les postures favorables al contingut de la Llei és encara més palès si considerem l'índex de creixement relatiu del percentatge de persones que estan molt d'acord (7 o més punts sobre 10) amb les diverses mesures en relació amb l'opinió manifestada fa dos anys, tal i com es pot comprovar al gràfic 3.3..

Gràfic 3.3. Índex de creixement relatiu del percentatge de població que està molt d'acord amb les diverses mesures que inclou la Llei (juny 2006 = 100)

Es confirmen les dades anteriors, és a dir les mesures que presenten una valoració positiva creixent en aquest període de temps són les restriccions per fumar als bars, les restriccions a restaurants i la prohibició de fumar als llocs de treball, que experimenten un creixement relatiu del 17%, 12% i 9% respectivament.

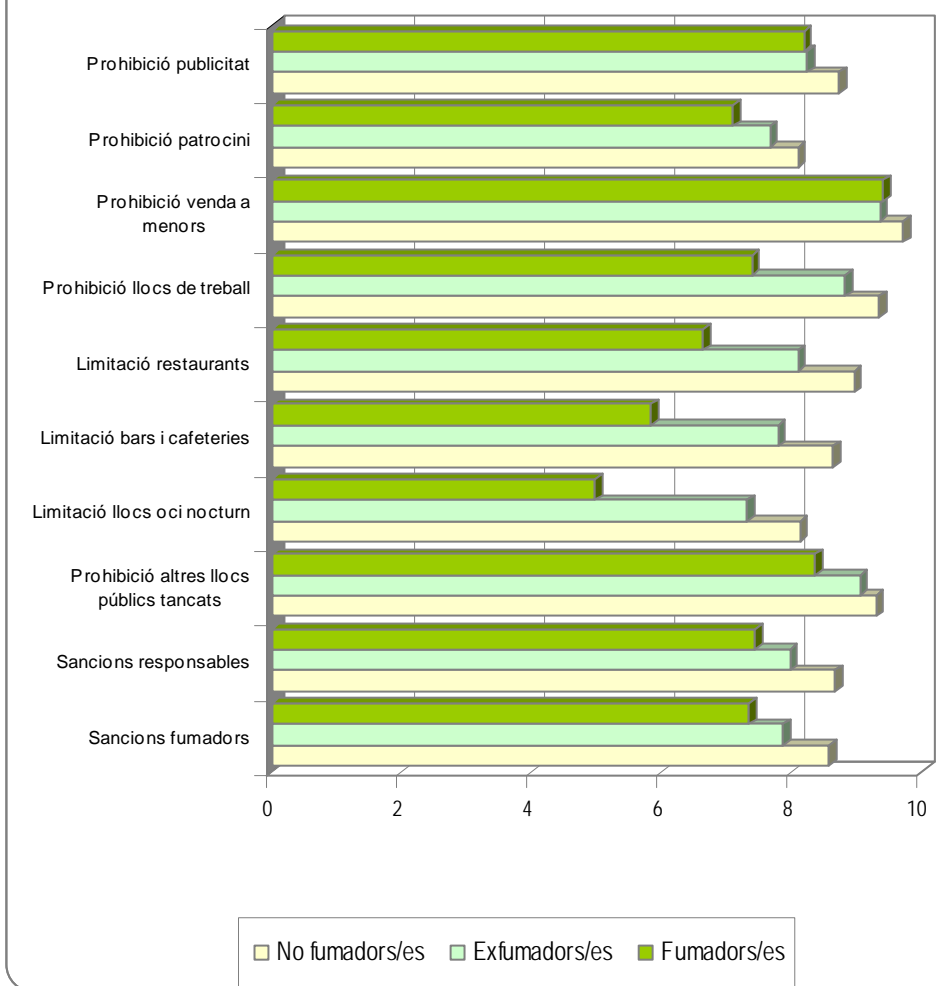
També les restriccions per fumar als llocs d'oci nocturn registren un increment important, el 9%, de satisfacció, juntament amb una mesura més radical i que entra dins de la capacitat sancionadora de la Llei com ara la possibilitat de sancionar als empresaris que no facin acomplir la Llei als seus locals o llocs de treball.

En definitiva, les mesures pitjor valorades, en la mesura que afecten directament a la vida quotidiana del col·lectiu de persones fumadores, són també les que més incrementen el nivell de satisfacció al llarg del temps

L'evolució de l'opinió pública, per tant, tendeix a acceptar i valorar cada vegada més l'existència de la Llei i de les mesures concretes que comporta. I això succeeix gràcies a la bona acollida de les persones no fumadores que, com és habitual, presenten un major nivell de satisfacció amb totes les mesures de la llei, però també hi contribueixen les persones fumadores que, tot i presentar-se molt més crítiques sobretot amb les mesures restrictives per fumar en llocs públics, tendeixen a millorar la seva valoració al llarg del temps.

Gràfic 3.4. Valoració mitjana atorgada a les diverses mesures de la Llei segons l'hàbit de fumar de la població. Juny 2008

Les diferències d'opinió entre persones fumadores i no fumadores són encara importants. Com es pot observar al gràfic 3.4, totes les mesures són millor valorades per les persones no fumadores, en tot cas el que les diferencia és el nivell de divergència que presenta cadascuna d'elles.

Les mesures que plantegen més unanimitat entre la població, independentment del seu hàbit de fumar o no, són les que no afecten als hàbits de les persones fumadores: prohibició de venda de tabac a menors de 18 anys, prohibició de la publicitat o el patrocini a càrrec de marques de tabac i les mesures sancionadores per a qui no compleix o faci complir la Llei.

L'evolució cap a una major valoració de les mesures sanitàries contra el tabac és ara més favorable que fa dos anys, però també és cert que aquesta convergència no s'ha mantingut al mateix nivell en el transcurs de l'últim any.

4. Opinió sobre eventuais efectes de la Llei davant l'hàbit de fumar

A aquesta onada s'ha tornat a demanar si la implantació de la Llei de Mesures Sanitàries contra el Tabac pot contribuir a la disminució del nombre de persones fumadores, d'una banda, i a la prevenció d'aquest hàbit, és a dir si pot evitar que persones no fumadores no comencin a consumir tabac. I els resultats no han variat gaire respecte de les onades anteriors en que s'havien plantejat aquestes mateixes preguntes.

Un 68% de la població catalana considera que la Llei pot afavorir que les persones fumadores abandonin l'hàbit de fumar.

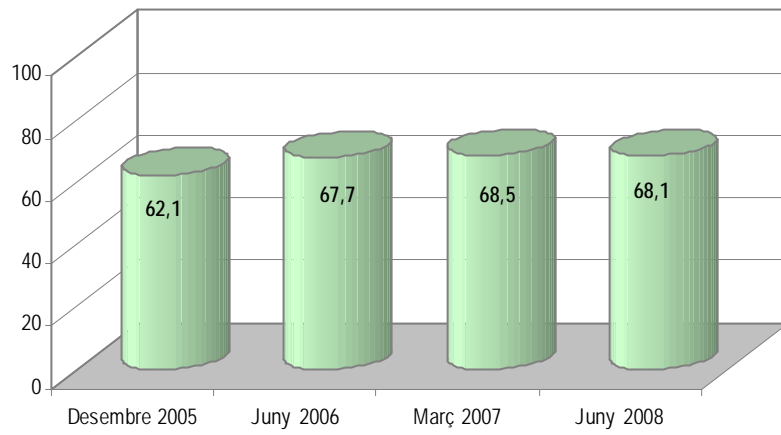
Aquest percentatge és molt similar, amb variacions no significatives estadísticament, a totes les onades que s'han realitzat amb la llei vigent. I si bé és cert que es tracta d'un percentatge que va augmentar de manera significativa entre el moment immediatament anterior a la posada en marxa de la Llei (onada de desembre 2005) i el moment en que aquesta portava uns mesos en vigor (onada de juny 2006), la tendència a valorar la capacitat de la Llei per reduir el nombre de fumadors/es no s'ha mantingut al llarg del període del seu desplegament.

Aquesta tendència es manté quan comparem les opinions de la població fumadora i no fumadora. Continuen sent més optimistes les persones no fumadores, un 70% de les quals considera la Llei beneficiosa per a l'abandó del tabac, mentre que entre les fumadores, amb una postura potser més realista, són un 62%.

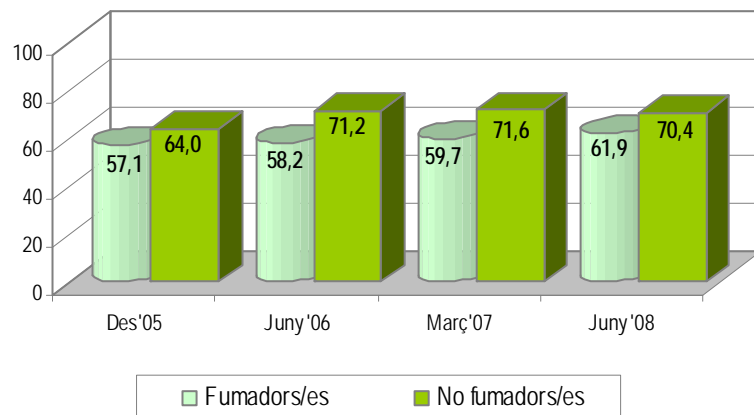
Cal dir, però, que en aquesta qüestió sembla haver-hi una evolució cap a la convergència entre les opinions de les persones fumadores i no fumadores, ja que entre 2006 i 2008 les persones fumadores que creuen que la Llei pot afavorir que s'abandoni l'hàbit de fumar han augmentat d'un 6% (creixement relatiu) mentre que les no fumadores han retrocedit lleument. No són diferències significatives, però, en la mesura que marquen tendència caldrà observar la seva evolució.

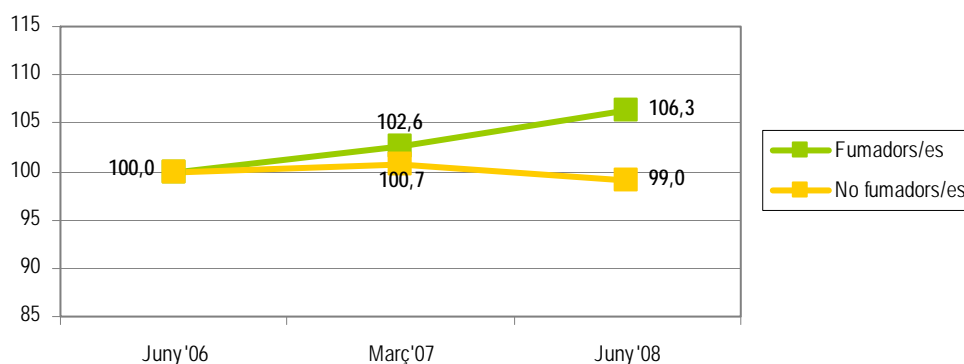
Gràfic 4.1. Percentatge de població que considera que aquesta Llei contribueix a que els fumadors/es deixin de fumar. Evolució 2005-2008

Gràfic 4.2. Percentatge de persones que opinen que la Llei afavoreix que els fumadors/es deixin de fumar segons la seva relació amb el tabac. Evolució 2005-2008

Gràfic 4.3. Índex de creixement relatiu del % de població que opina que la Llei afavoreix que persones fumadores deixin de fumar segons la seva relació amb el tabac. Evolució 2006-2008

Pel que fa a l'opinió de si la Llei pot ajudar a que gent jove i/o no fumadora no comenci a fumar, les dades són, a l'igual que a onades anteriors, menys optimistes i **no arriba a la meitat, el 43,4%, la població entrevistada que considera que la Llei podria tenir un cert efecte preventiu sobre població que encara no ha començat a fumar.**

L'evolució d'aquesta opinió en el temps és erràtica. D'una banda, el percentatge de persones que considera la Llei efectiva per evitar la incorporació de noves persones a l'hàbit de fumar ha baixat en relació a l'any passat, però continua sent superior al registrat fa dos anys. No es pot parlar, doncs, d'una tendència clara.

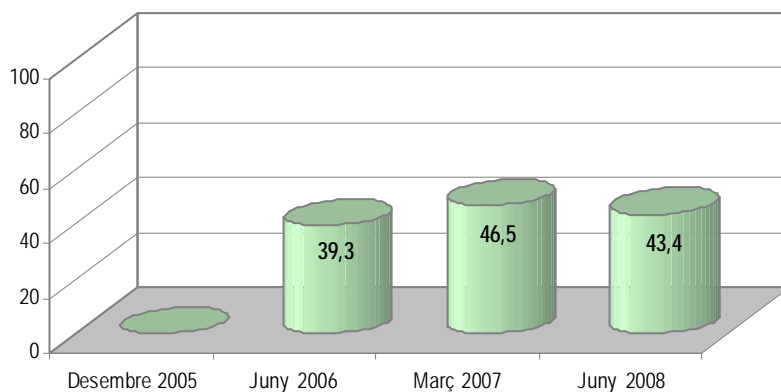
Les diferències d'opinió en aquest tema són també importants en funció de l'hàbit de fumar de la població. A l'igual que en la variable anterior, hi ha més persones no fumadores que creuen en l'eficàcia preventiva de la Llei, el 70%, que no pas fumadores, el 62%.

Ara bé, entre els fumadors/es trobem cada vegada més partidaris de la influència preventiva de la Llei de manera que la convergència d'opinions entre un i altre col·lectiu és fins i tot més acusada que a la variable anterior.

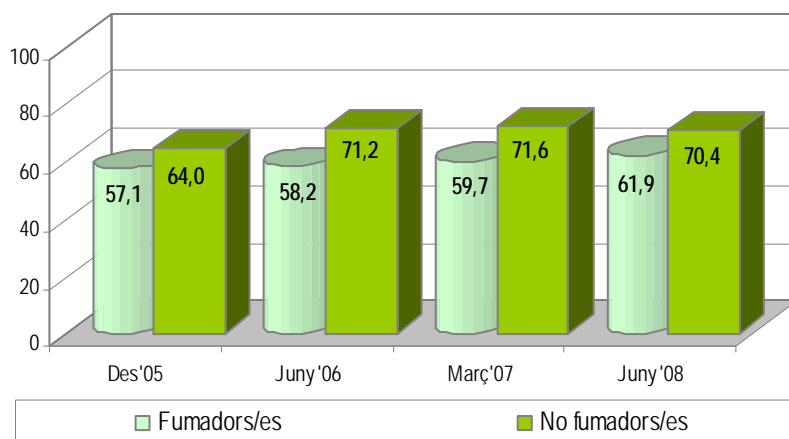
En qualsevol cas, caldrà veure si ens trobem davant de tendències sostingudes en el temps o no.

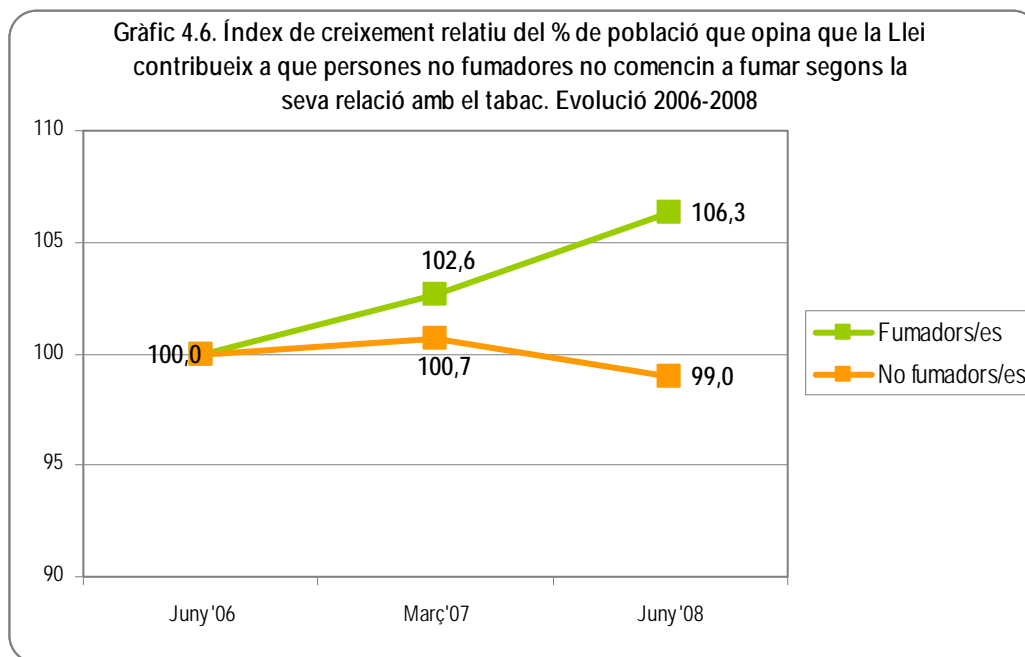

Gràfic 4.4. Percentatge de població que considera que aquesta Llei contribueix a que persones no fumadores no comencin a fumar. Evolució 2005-2008

Gràfic 4.5. Percentatge de persones que opinen que la Llei contribueix a que persones no fumadores no comencin a fumar segons la seva relació amb el tabac. Evolució 2005-2008

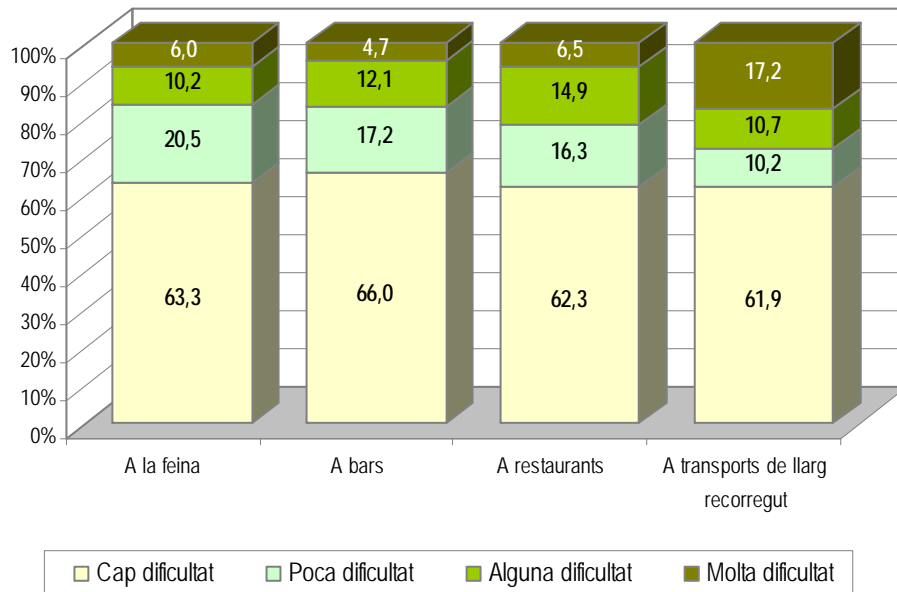

En aquesta onada s'ha tornat a demanar a la població fumadora quina dificultat té per adaptar-se a les restriccions de fumar en alguns llocs públics. I les respostes indiquen que entre un 62% i un 65% dels fumadors/es manifesten no tenir cap problema per aguantar les ganades de fumar a la feina, als bars i restaurants o als transports de llarg recorregut.

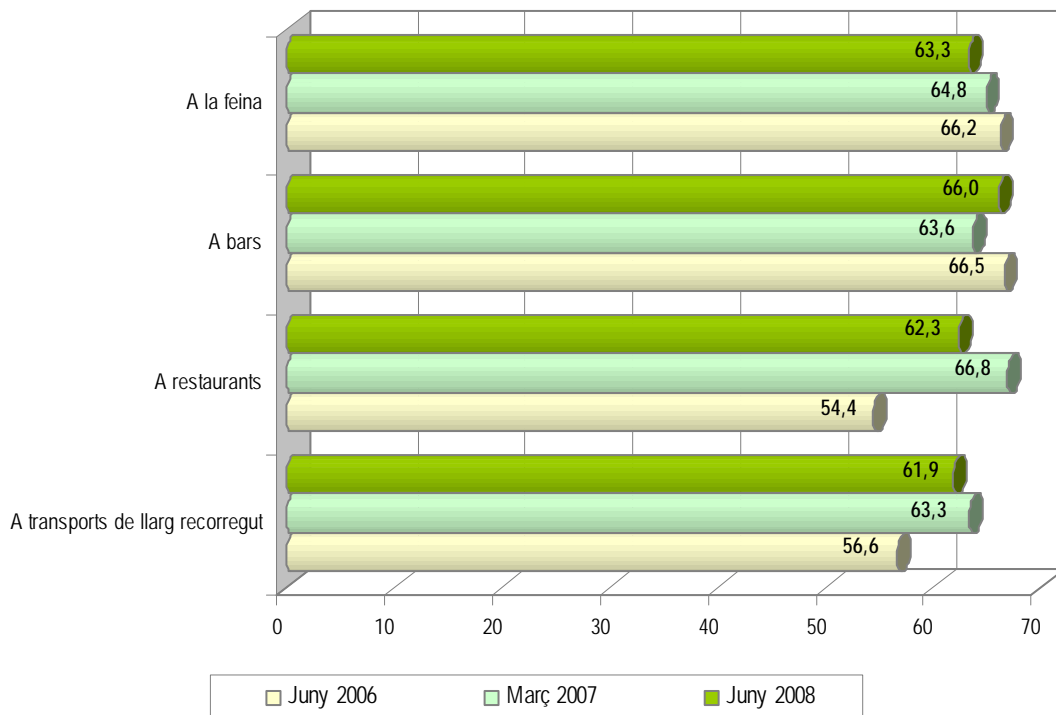
El lloc que planteja més problemes a les persones fumadores són els transports de llarg recorregut (trens, avions, etc.) on més d'una quarta part té problemes per aguantar. En canvi, on sembla haver-hi menys problemes és a la feina i als bars, tot i que els fumadors amb dificultats per aguantar les ganades de fumar representen un 16%

Gràfic 4.7. Opinió dels fumadors sobre la dificultat que tenen per aguantar les ganades de fumar en diversos llocs públics

Gràfic 4.8. Percentatge de fumadors que no tenen cap dificultat per aguantar les ganades de fumar a diversos llocs Evolució 2006-2008

5. Opinió sobre l'acompliment de la Llei a llocs públics

La percepció ciutadana de l'acompliment de la Llei de Mesures Sanitàries contra el Tabac, tot i que necessàriament subjectiva, pot ser un bon indicador de com s'han implantat les mesures que tenen a veure amb la prohibició i restricció de les possibilitats de fumar a llocs públics. És interessant sobretot comprovar si al cap de dos anys i mig de la implantació de la Llei s'ha baixat la guàrdia en la seva aplicació o s'han modificat les expectatives de la població

Als gràfics 5.1 i 5.2 es pot observar, respectivament, la valoració mitjana que la població de Catalunya fa del nivell d'acompliment de la prohibició o la limitació de fumar a llocs públics (en una escala de l'1 al 10, on l'1 seria un nivell d'acompliment molt baix o no acompliment i el 10 voldria dir que la mesura s'acompleix en la seva totalitat) i el percentatge de persones que opinen que l'acompliment de la Llei és bo o molt bo.

La primera dada a destacar és que, a l'igual que a onades anteriors, les restriccions del tabac s'assoleixen força bé tot i que aquest nivell d'acompliment varia molt en funció dels espais considerats. **Els únics espais on la Llei "suspèn" són, un cop més, les discoteques, sales i locals d'oci nocturn:** la valoració mitjana que rep és de 4,8 punts i només un 30% de la població que hi acudeix creu que es respecta la prohibició de fumar.

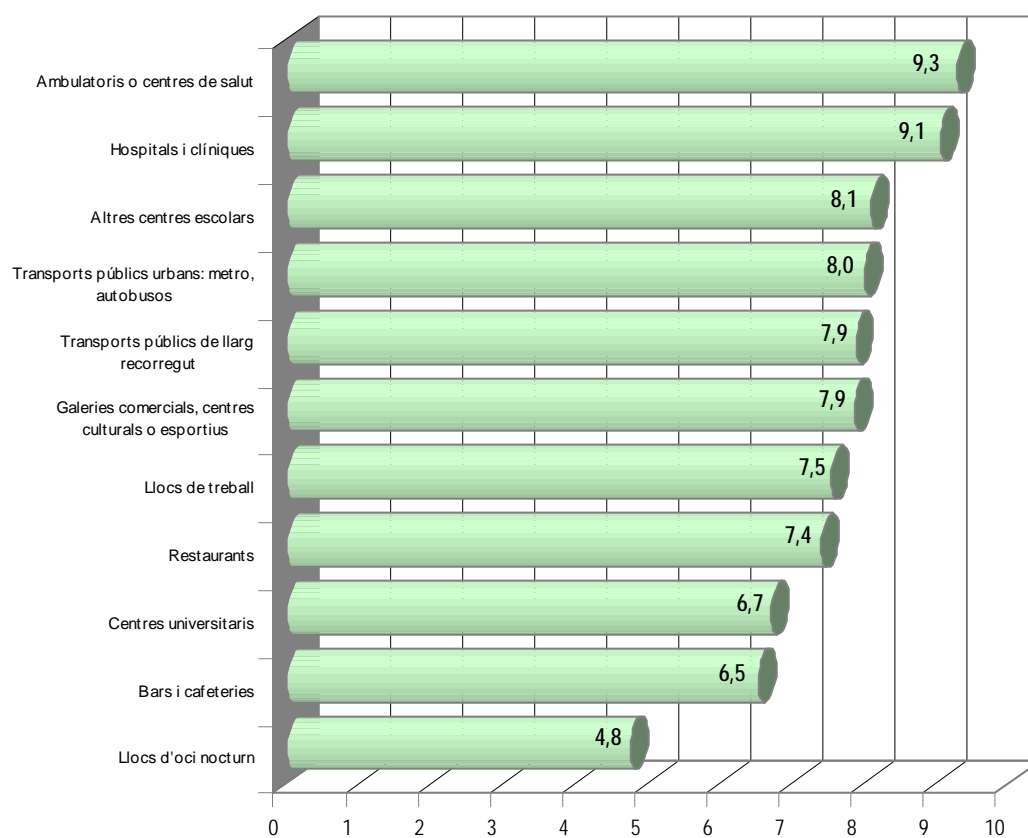
Altres espais on no s'acaba d'implantar la Llei són els bars i els centres universitaris: reben una nota mitjana que s'apropa al notable (6,5 i 6,7, respectivament) però gairebé la meitat de la població considera que les restriccions de fumar no s'acompleixen correctament. Cal tenir en compte quan es parla de bars que les respostes poden tenir interpretacions diverses en la mesura en que en aquests espais pot haver gent fumant sense que s'infringeixi la Llei.

En canvi, **els llocs on més es respecta la prohibició de fumar són els centres sanitaris, els centres escolars no universitaris, els transports públics i els centres comercials, culturals o esportius.**

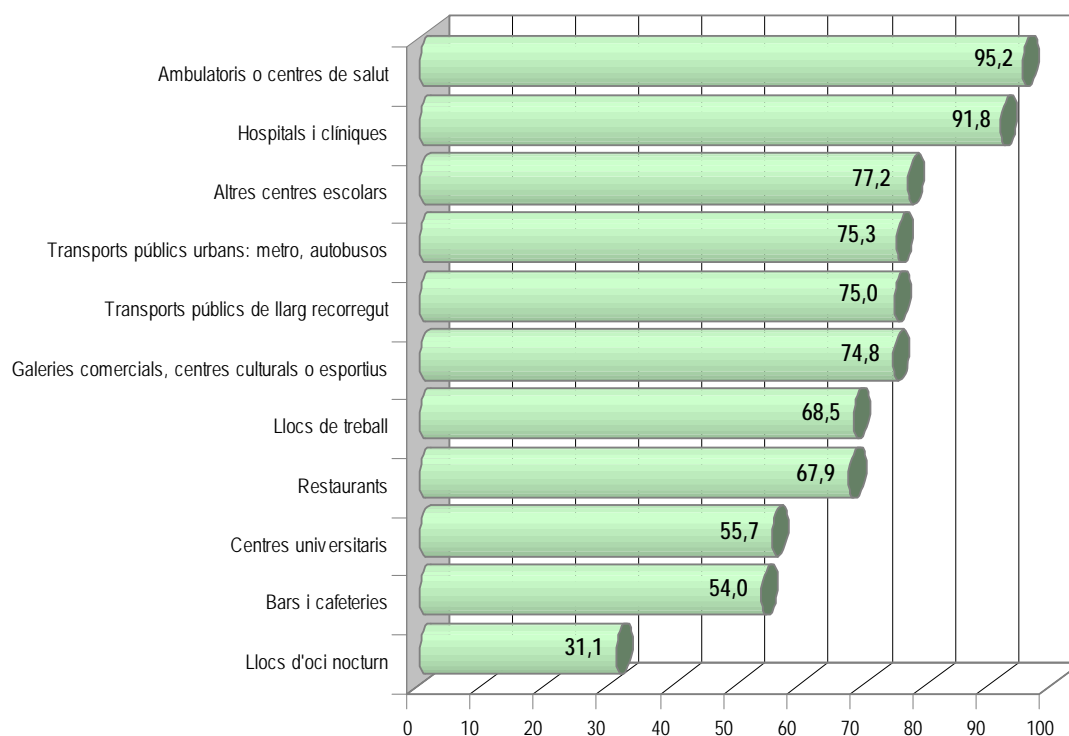
També la prohibició de fumar a la feina o als restaurants sembla que s'acompleix força ja que reben una nota de 7,5 alhora que dues terceres parts de la població està satisfeta amb el nivell d'acompliment assolit.

Gràfic 5.1. Valoració mitjana de l'acompliment de la Llei a diversos llocs públics en una escala de l'1 al 10. JUNY 2008

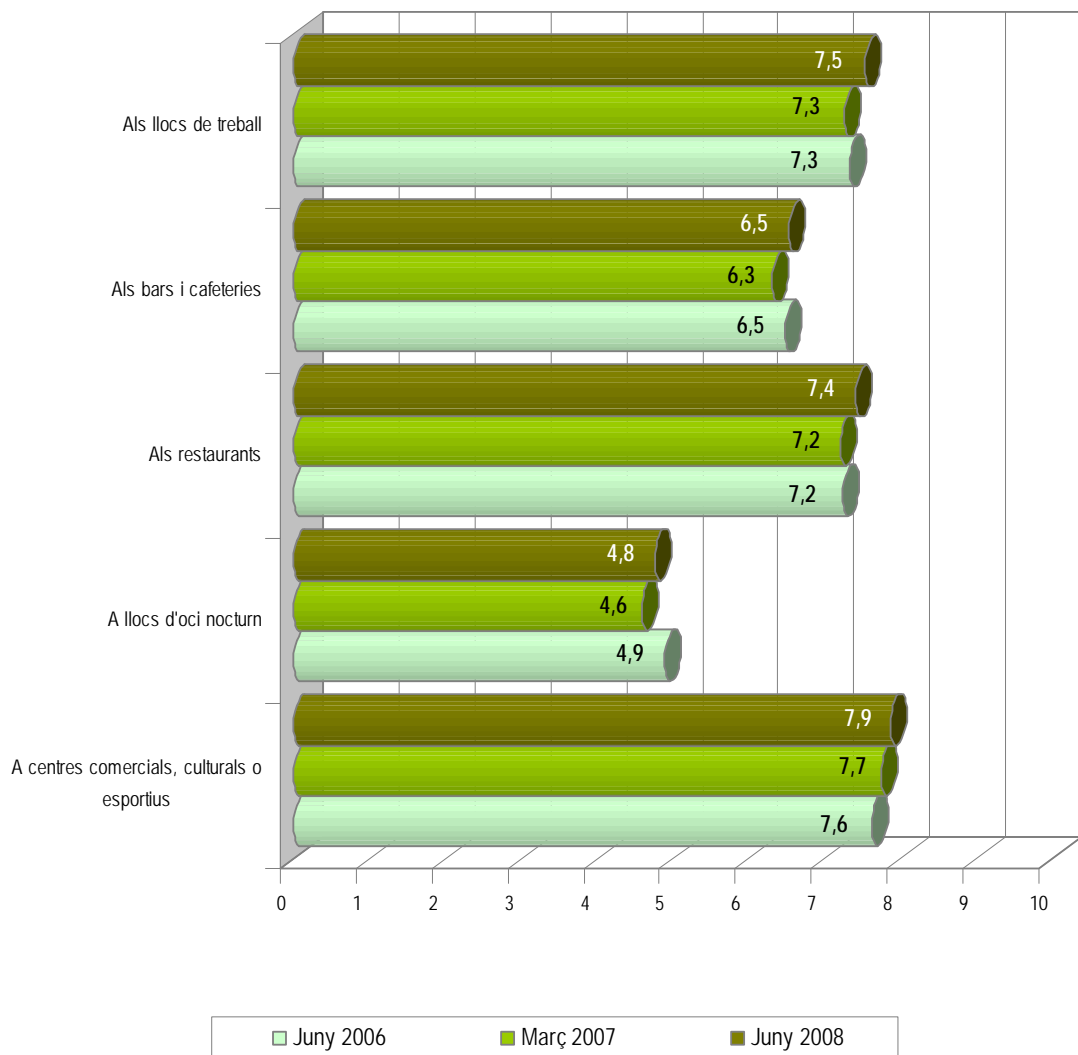
**Gràfic 5.2. Percentatge de població que opina que la Llei s'acompleix correctament a diversos llocs públics (ordenats segons nivell d'acompliment).
Juny 2008**

Pel que fa a l'evolució d'aquesta percepció respecte d'onades anteriors, cal dir que als espais que es poden comparar (en aquesta edició de l'enquesta s'han afegit de nous) es pot parlar de manteniment del nivell d'acompliment, com es pot comprovar al gràfic 5.3. És cert que en general augmenta la puntuació en unes dècimes i que en alguns casos s'apunta tendència, però també és cert que no es pot parlar de variacions significatives estadísticament.

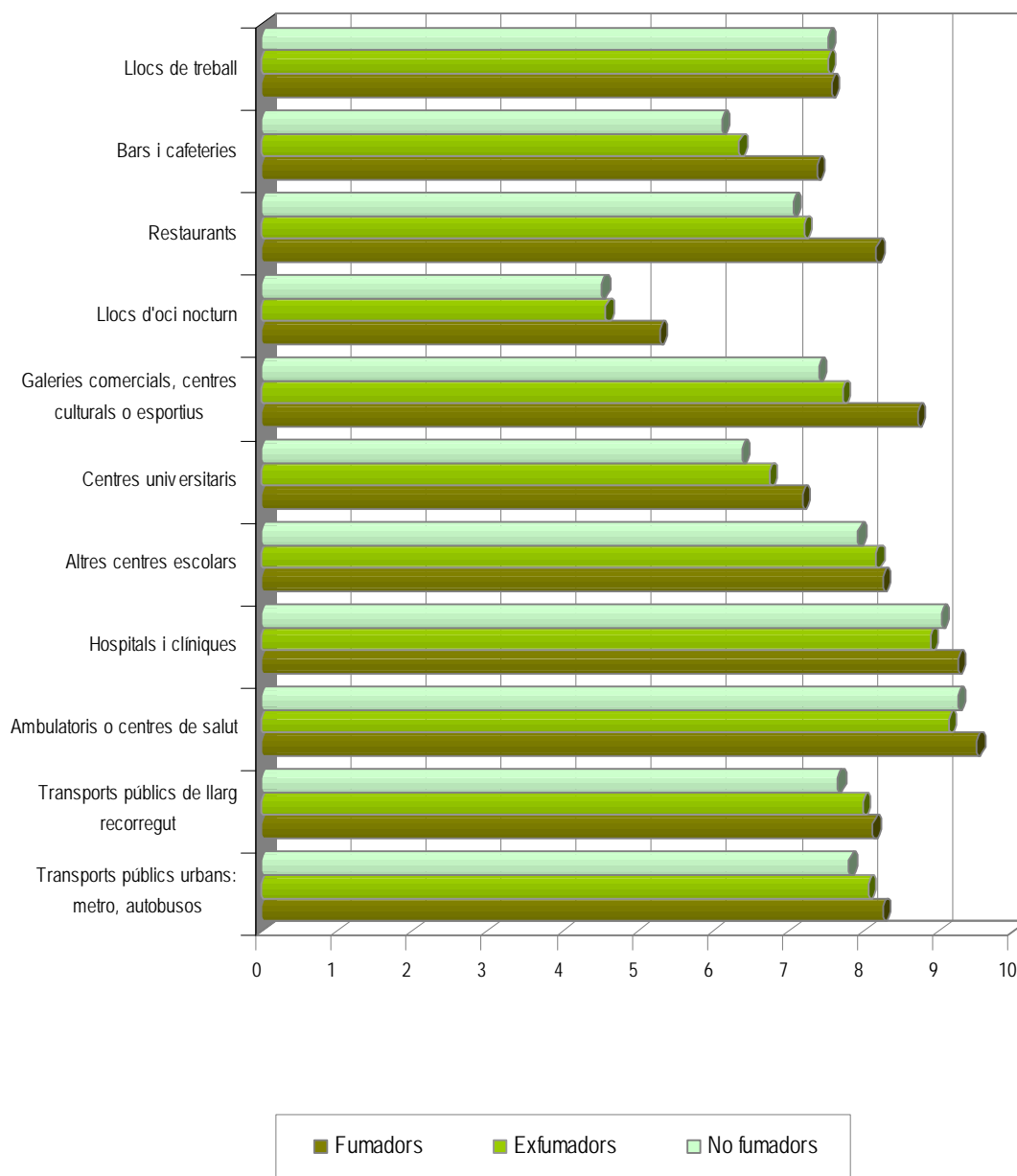
Gràfic 5.3. Valoració mitjana de l'acompliment de la Llei a diversos llocs públics en una escala de l'1 al 10 . Evolució juny 2006 - juny 2008

Com acostuma a passar, la percepció sobre l'aplicació de la Llei als llocs públics varia en funció dels hàbits de fumar de la població. Les persones fumadores tendeixen a percebre un millor nivell d'acompliment a tots els espais públics considerats que no pas les persones no fumadores. Tanmateix, tal i com es pot comprovar al gràfic 5.4, hi ha zones on la divergència de les posicions d'ambdós col·lectius són especialment acusades, com ara els bars, restaurants, centres comercials, culturals o esportius i els llocs d'oci nocturn, tal i com es pot comprovar al gràfic 5.4.

Gràfic 5.4. Valoració mitjana de l'acompliment de la Llei a diversos llocs públics en una escala de l'1 al 10 segons la relació amb el tabac de la població. Juny 2008

Val la pena destacar la unanimitat existent entre fumadors/es i no fumadors/es pel que fa a l'acompliment de la Llei als centres de treball, fet que d'alguna manera afegeix valor a la puntuació obtinguda.

6. L'aplicació de la Llei als llocs de treball

A la taula 6.1 es presenten resumides diverses opinions recollides al llarg de l'enquesta sobre la implantació de la prohibició de fumar als llocs de treball. D'elles es desprèn que **es tracta d'una mesura ben valorada i que sembla funcionar raonablement bé.**

Comparant les respostes de la última onada, es pot apreciar que fins i tot augmenta el nivell de satisfacció i el nivell d'implantació d'aquesta mesura respecte de l'any passat.

Taula 6.1. Opinions generals sobre la prohibició total de fumar als llocs de treball. Taula resum

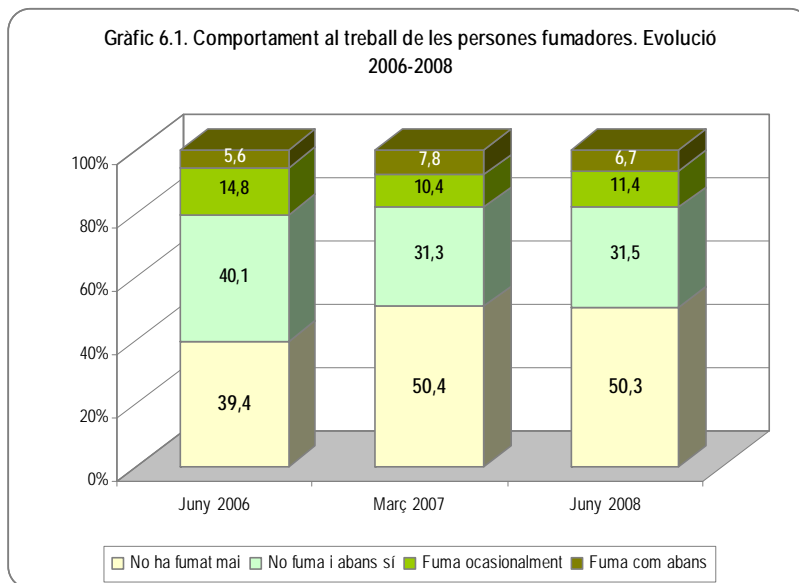
	Març 2007		Juny 2008	
	% de població	Puntuació mitjana	% de població	Puntuació mitjana
Població que valora la prohibició de fumar a la feina com a notable-excel·lent*	77,0	8,26	83,0	8,66
Població que opina que aquesta mesura s'acompleix molt bé*	66,6	7,26	68,5	7,54
Persones fumadores que no tenen cap problema per aguantar les ganes de fumar a la feina	64,8	--	63,3	--
Població que declara molèsties per fum de tabac a la feina	3,4	--	3,5	--

* Puntuació 7, 8, 9 o 10 sobre 10

Si ens centrem en la població que treballa en llocs tancats fora de casa podem veure que la percepció d'acompliment de la Llei no es contradiu amb el comportament de la població treballadora que fuma. El 6,7% diu que fuma com abans (davant el 7,8% que així ho manifestava l'any passat) i un 11% diu que fuma ocasionalment. El 82% restant no fuma al seu lloc de treball, xifra similar a la de l'onada anterior.

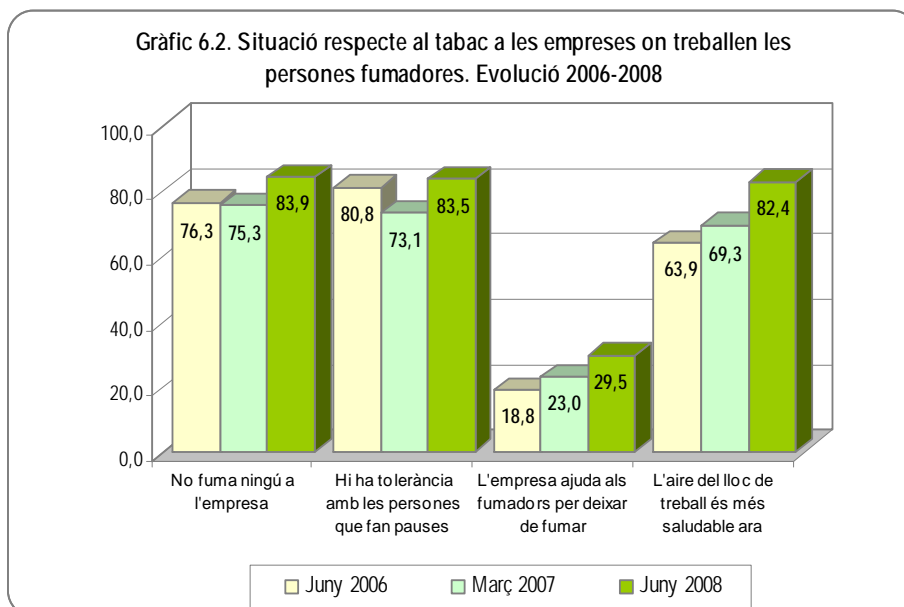
En definitiva, només un 7% dels fumadors/es que treballen en llocs tancats continuen fumant a l'interior de la feina, és a dir incompleixen la Llei en l'àmbit laboral.

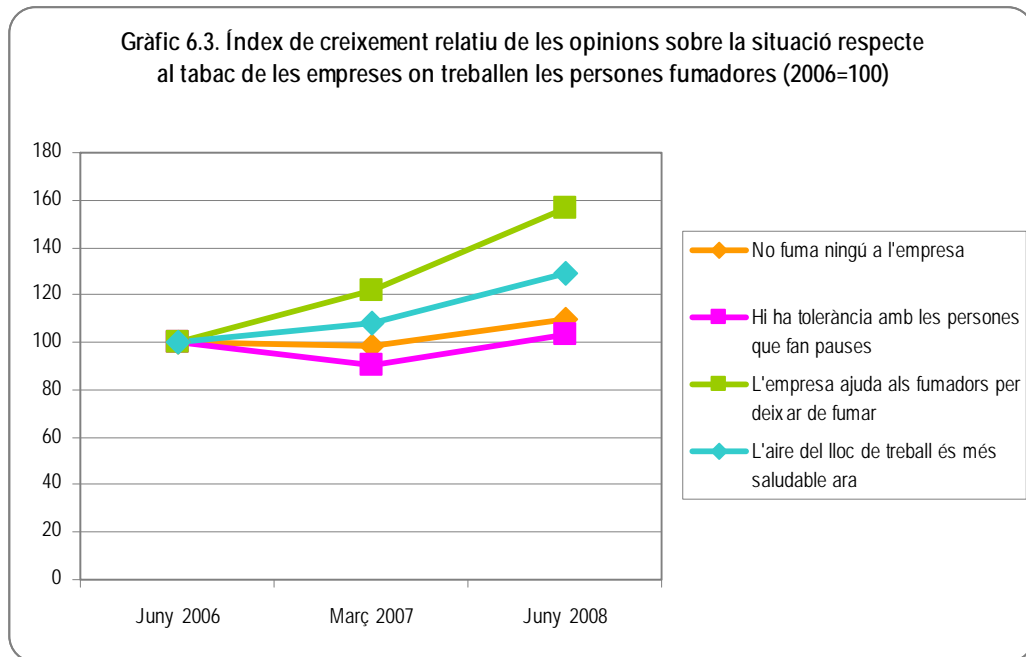

Si considerem no pas el comportament dels treballadors/es que fumen, sinó la percepció de tots els treballadors/es sobre el que passa al voltant del seu lloc de treball tenim que un 84% assegura que a la seva empresa no fuma ningú arran de la implantació de la Llei i un 82% diu que l'aire del lloc de treball és més saludable ara que abans de la Llei.

Es tracta d'indicadors que donen peu a l'optimisme sobre l'acompliment de la Llei en aquest àmbit considerant sobretot l'evolució que han experimentat en relació a l'any passat. Als gràfics 6.2 i 6.3 es pot observar com les opinions positives han augmentat de manera considerable en tots els aspectes analitzats i a més ho han fet gradualment tot marcant una tendència de millora sostinguda en el temps.

La situació que ha experimentat un major creixement (d'un 60% en dos anys) és l'opinió de que l'empresa ajuda els fumadors que volen deixar de fumar. També la percepció de que l'aire del lloc de treball és més saludable ha crescut d'un 30% respecte de fa dos anys.

L'opinió de que a l'empresa no hi ha ningú que fumi ha evolucionat una mica menys, un 10%, i la tolerància de l'empresa envers els fumadors que fan pauses per fumar s'ha mantingut en una posició similar a fa dos anys. També és cert que, en aquest cas, el percentatge de persones que hi estan d'acord és prou elevat (el 83,5%) com per frenar qualsevol possible increment.

7. Opinió sobre altres mesures susceptibles de ser adoptades contra el tabac

En aquest apartat es presenten les opinions de la població catalana envers determinades mesures de lluita contra el tabac que van més enllà de les recollides actualment a la Llei amb l'objectiu de valorar l'acollida ciutadana que tindria un eventual enduriment d'aquesta.

Hi ha un grup de preguntes que fan referència a restriccions de tipus general i un altre a l'increment de les restriccions de fumar en espais públics.

7.1. Opinió sobre l'augment del preu del tabac, la prohibició del tabac i de les màquines expenedores

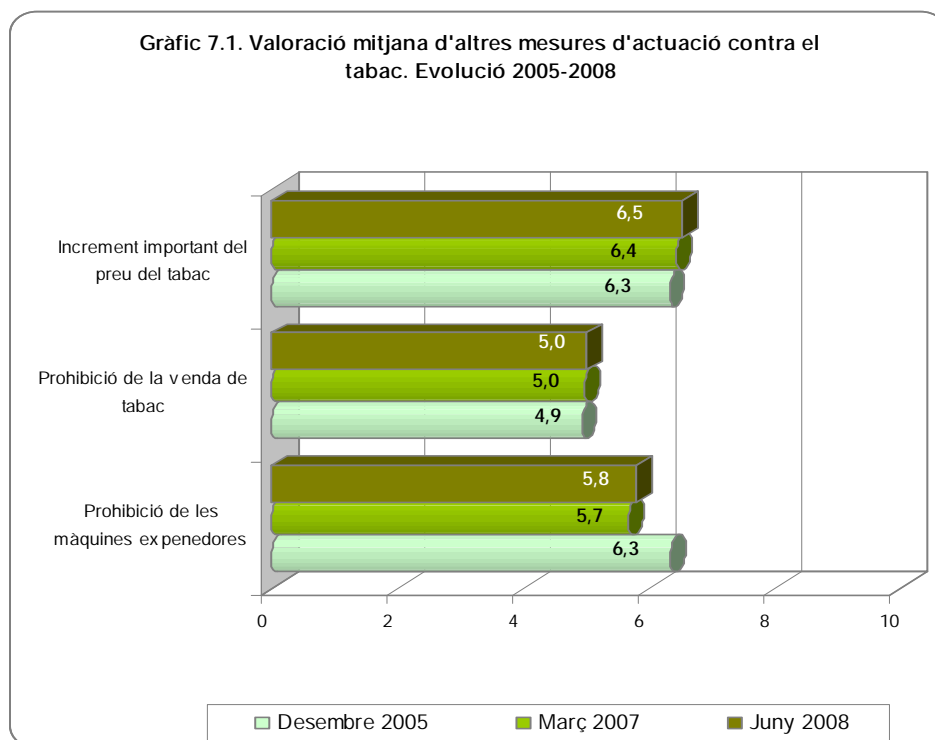
En el primer grup, on es troben algunes propostes certament radicals, trobem que **són acceptades** (puntuen de 5 a 10 sobre 10) **per un grup important de població, entre el 56 i el 72%**. Concretament, el 71,5% estaria a favor d'un increment important del preu del tabac, opció que recull una valoració mitjana de 6,5 sobre 10; el 62,3% estaria d'acord amb la supressió de les màquines expenedores, amb una puntuació mitjana de 5,8; i, per últim, el 55,6% no posaria masses objeccions a la prohibició total de la venda de tabac, tot i que en aquest cas la puntuació mitjana, situada en 5, frega l'aprovat.

Taula 7.1. Població que està d'acord amb les opcions proposades (han puntuat 5 o més sobre 10) segons el seu hàbit de fumar

	% de població d'acord amb cadascuna de les opcions			Puntuació mitjana (sobre 10)
	Fumadors/es	No fumadors/es	Total	
Increment important del preu del tabac	37,2	84,1	71,5	6.5
Prohibició de la venda de tabac	29,3	65,3	55,6	5
Prohibició de les màquines expenedores	32,6	73,2	62,3	5.8

L'evolució d'aquestes opinions respecte de les recollides fa un any és de total continuïtat. Tant les puntuacions mitjanes com el percentatge de persones que hi són d'acord no han variat pràcticament entre la última onada i l'actual. (gràfic 7.1)

D'igual manera i com ja es veia a l'onada anterior, es tracta dels temes en que les diferències d'opinions entre població fumadora i no fumadora és més acusada, de manera que els no fumadors/es que manifesten el seu acord amb aquestes mesures gairebé tripliquen els fumadors/es amb la mateixa opinió. A la taula 7.1 es pot apreciar la profunditat d'aquestes diferències que, en tots els casos, situen als no fumadors al voltant del 120% més de respostes favorables.

Pel que fa a l'evolució de les opinions de fumadors/es i no fumadors/es sobre aquestes mesures, cal dir que es mantenen iguals en el cas de l'increment del preu del tabac però a la resta de mesures, la prohibició de la venda de tabac o la desaparició de les màquines expenedores, els fumadors/es estan encara més en desacord que fa un any, el que fa que, juntament amb un posicionament més positiu per part dels no fumadors, les diferències entre uns i altres augmentin de manera important. Ho podeu comprovar als gràfics 6.3 a 6.5.

7.2. Opinió sobre l'increment de les restriccions per fumar a bars, restaurants i altres llocs públics

L'altre grup de mesures contra el tabac que han estat sotmeses a l'opinió de les persones entrevistades tenen a veure amb l'increment de les restriccions de fumar a llocs públics, concretament en bars i restaurants, que són els espais públics tancats on la Llei és més permissiva i, per tant, generen postures molt encontrades entre la població fumadora i no fumadora.

Les dades d'aquesta onada han evolucionat força respecte de l'onada anterior, en uns casos cap a una major valoració i altres en sentit contrari. En general, es pot dir que **les mesures que han incrementat clarament les preferències de la població durant aquest any són les que impliquen la prohibició total de fumar a bars i restaurants que no poden habilitar zones reservades**. Fins i tot la mesura menys acceptada per la població que és la prohibició total del tabac als establiments de restauració que no tindrien ni la possibilitat d'habilitar zones reservades per a fumadors, seria vista amb bons ulls per gairebé una tercera part de les persones entrevistades.

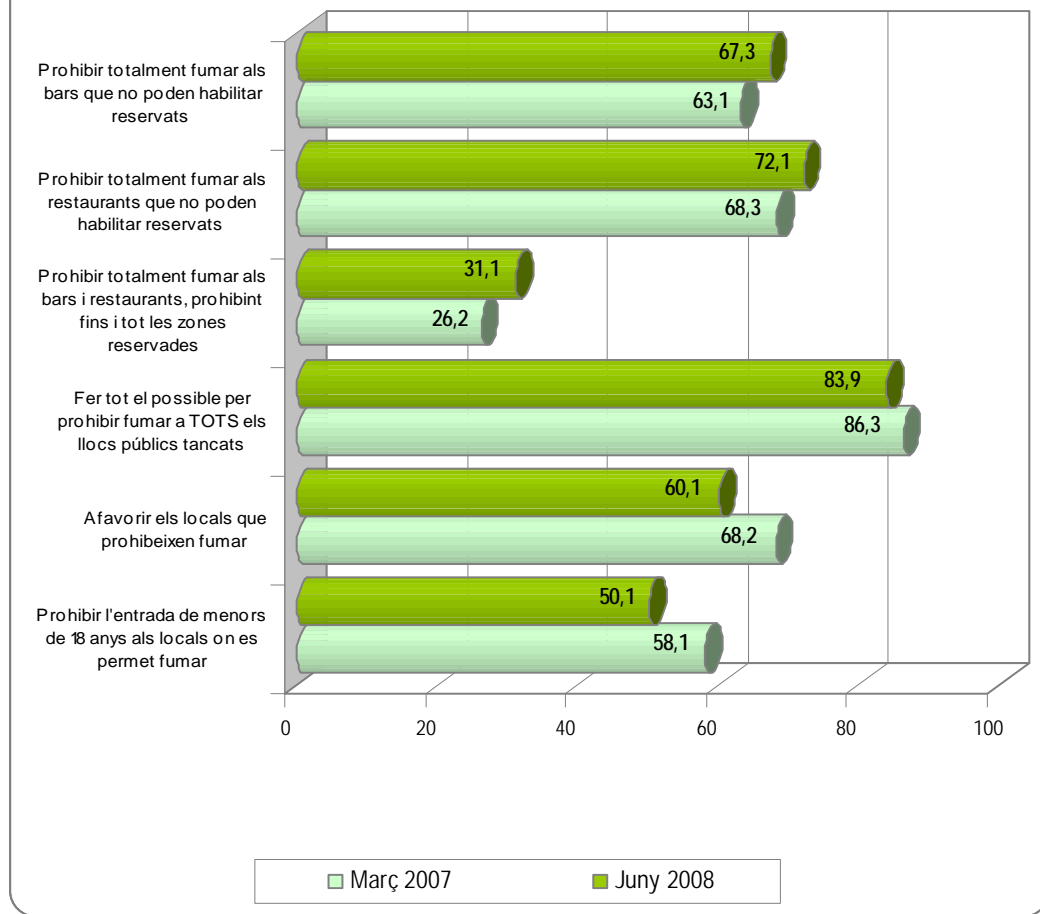
Taula 7.2. Ranking de les mesures analitzades segons el seu grau d'acceptació per part de la població

	Març 2007		Juny 2008	
	% d'acord	Posició	% d'acord	Posició
Cal fer tot el possible per prohibir fumar a TOTS els llocs públics tancats	86,3	1	83,9	1
S'hauria de prohibir totalment fumar a TOTS els restaurants que no poden habilitar espais per a fumadors	68,3	2	72,1	2
S'hauria de prohibir totalment fumar a TOTS els bars i cafeteries que no poden habilitar espais per a fumadors	63,1	4	67,3	3
S'hauria d'afavorir els locals que prohibeixen fumar, per exemple reduint-hi els impostos	68,2	3	60,1	4
S'hauria de prohibir l'entrada de menors de 18 anys als bars i restaurants on es pot fumar	58,1	5	50,1	5
S'hauria de prohibir fumar a tots els bars i restaurants, prohibint fins i tot les zones reservades	26,2	6	31,1	6

En sentit contrari, les mesures que han recollit valoracions menys entusiastes en relació a fa un any són la posada en marxa d'accions que afavoreixin els locals que no permeten fumar (reduint impostos, per exemple) i la prohibició de l'entrada de menors de 18 anys a locals on es permet fumar. El nivell d'acord de la població amb aquestes dues mesures ha experimentat un retrocés important, tot i que continuen recollint un nivell de valoració elevat.

Gràfic 7.2. Opinions favorables a les diverses mesures Comparació 2007-2008

La possibilitat de fer tot el que calgui per tal d'arribar a la prohibició total del tabac a tots els llocs públics del país també ha registrat un nivell d'acord una mica més baix, però en aquest cas, el percentatge de població que hi està d'acord continua sent prou elevat com per tenir en compte aquesta mesura com a un mandat ciutadà.

Aquestes mesures, a l'igual que les que hem analitzat anteriorment, presenten diferències molt acusades entre població fumadora i no fumadora i aquestes diferències s'han mantingut a grans trets en relació a l'any passat (v. taula 7.3).

Taula 7.3. Distància relativa entre les opinions favorables a les diverses mesures manifestades per la població no fumadora respecte de la fumadora (=100). Comparació 2007-2008

		Març 2007		Juny 2008	
		Fumadors/es	No fumadors/es	Fumadors/es	No fumadors/es
Mesures acceptades per no fumadors/es duplicant o triplicant les opinions favorables expresades pels fumadors/es	S'hauria de prohibir fumar a tots els bars i restaurants, prohibint fins i tot les zones reservades	100,0	269,8	100,0	258,5
	S'hauria de prohibir totalment fumar a tots els BARS que no poden habilitar reservats	100,0	196,3	100,0	190,5
Mesures que registren un increment relatiu entre la població no fumadora al voltant del 50-60%	S'hauria de prohibir totalment fumar a tots els RESTAURANTS que no poden habilitar reservats	100,0	155,8	100,0	161,4
	S'hauria d'afavorir els locals que prohibeixen fumar, com ara reduint-hi els impostos	100,0	153,5	100,0	155,4
	S'hauria de prohibir l'entrada de menors de 18 anys als bars i restaurants on es permet fumar	100,0	135,8	100,0	159,7
Mesura que registra un increment relatiu entre la població no fumadora al voltant del 30%	S'hauria de fer tot el possible per prohibir fumar a TOTS els llocs públics tancats	100,0	131,2	100,0	134,5

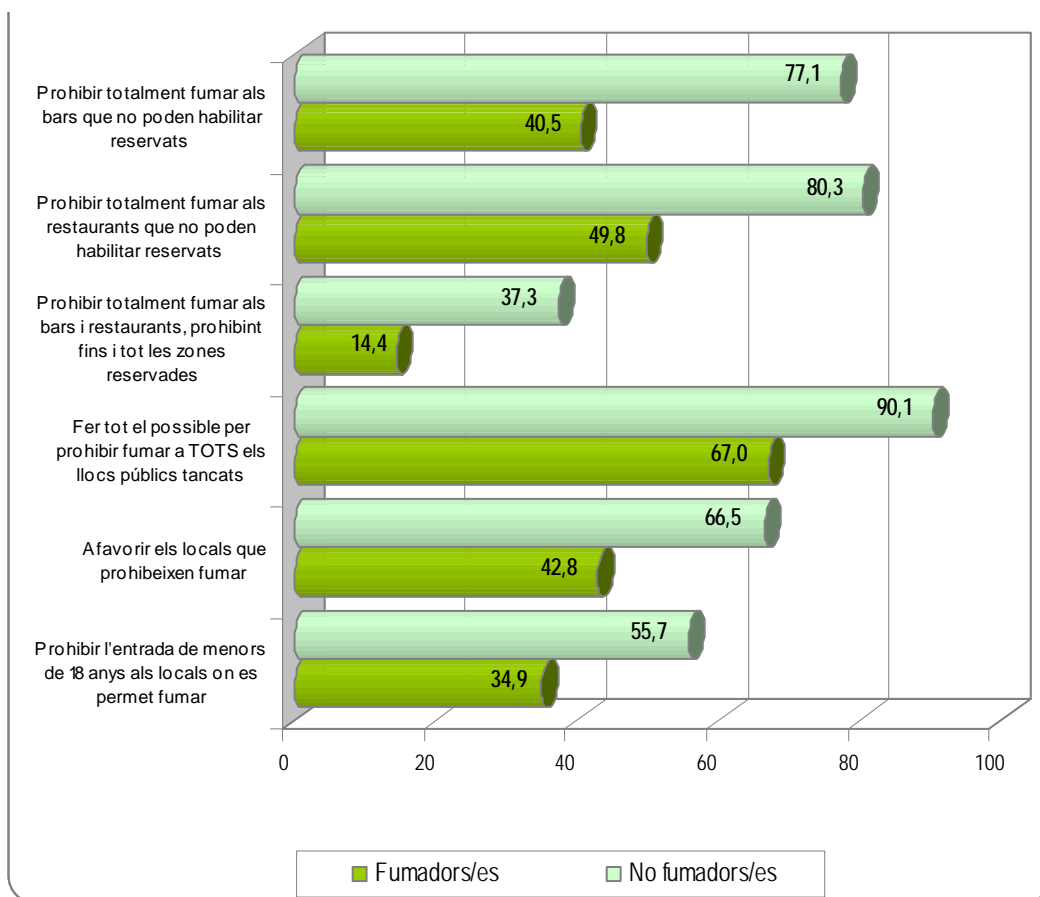
A l'igual que fa un any, les propostes que marquen majors distàncies són la prohibició de fumar a tots els locals traient fins i tot les zones reservades i la possibilitat de prohibir fumar a tots els bars que no puguin habilitar reservats, les opinions favorables de la població no fumadora tripliquen i dupliquen, respectivament, les manifestades per persones fumadores.

La resta de mesures registren increments relatius de les opinions favorables entre el grup de no fumadors/es situats entre el 50 i el 60%.

La mesura on les posicions de fumadors i no fumadors s'acosten més és la necessitat de fer tot el possible per prohibir fumar a tots els llocs públics tancats. Aquesta voluntat, expressada per un 84% de la població total i per un 67% de la població fumadora, entra en contradicció amb les opinions sobre la possibilitat de prohibir fumar a tots els bars i restaurants. Caldria tenir en compte que potser hi ha persones que no identifiquen els locals de restauració dins del genèric "llocs públics".

Gràfic 7.3. Opinions favorables a les diverses mesures per relació amb el tabac.
Juny 2008

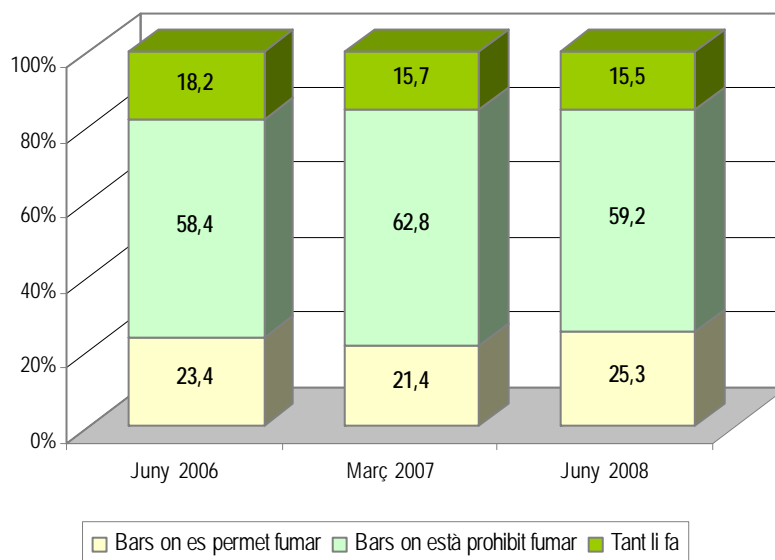
7.3. Tipus de bars preferits i dificultats per trobar-ne un d'adient

Un 60% de la població prefereix anar a un bar on està prohibit fumar i només un 25% opta per anar a un bar on es pot fumar. Com es pot comprovar al gràfic 7.4 aquestes dades són força similars, amb alguns daltabaixos, a les que es registraven a les dues últimes onades.

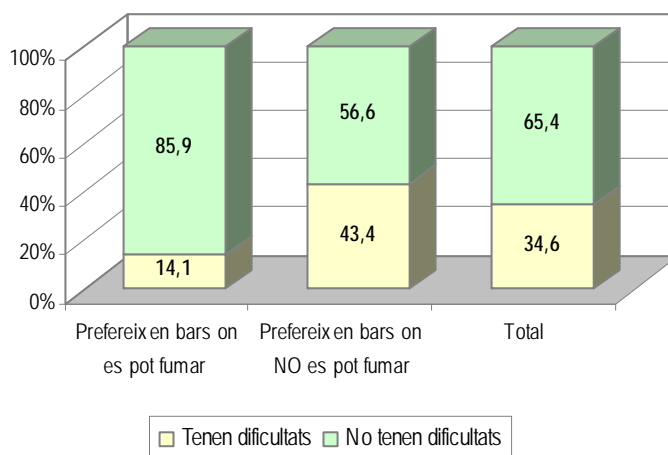
Si creuem les respostes vàlides de preferències i dificultat per assolir-les trobem que només un 14% de les persones que prefereixen anar a bars on es pot fumar tenen dificultats per trobar-ne un, mentre que les persones que preferirien anar a bars on està prohibit fumar i tenen dificultats per trobar-los representen un 43%. (v. gràfic 7.5)

Gràfic 7.4 3. Tipus de bar preferit per la població. Evolució 2006-2008

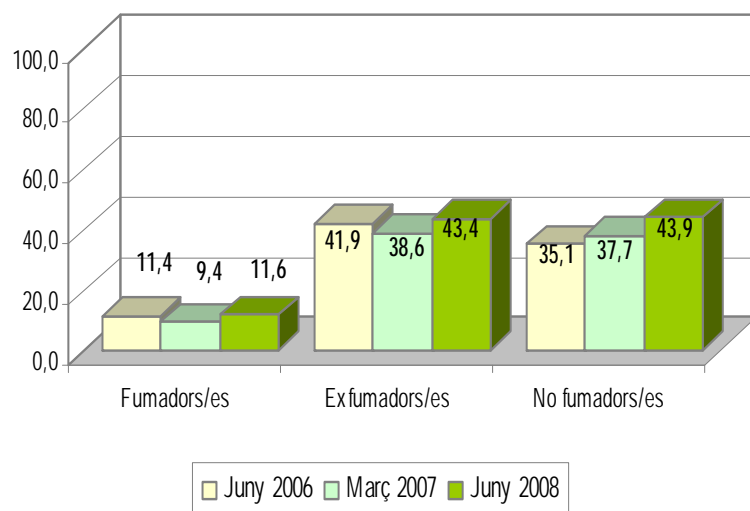
Gràfic 7.5 3. Distribució de la població segons la dificultat que té per trobar bars o cafeteries adients a les seves preferències. Juny 2008

Aquestes dades tampoc no han variat gaire respecte de les dues últimes onades, però sembla apuntar-se la tendència d'un cert increment de les persones no fumadores que manifesten tenir dificultats per trobar un bar on estigui prohibit fumar, el que es deriva del fet que la majoria de locals que legalment podien optar per la prohibició o la permissivitat del tabac al seu interior han triat aquesta última opció.(v. gràfic 7.6)

Gràfic 7.6 I. Evolució del percentatge de població que té dificultats per trobar un bar adient a les seves preferències segons el seu hàbit de fumar. Evolució 2006-2008

7.4. Hàbits socials de grups integrats per persones fumadores i no fumadores

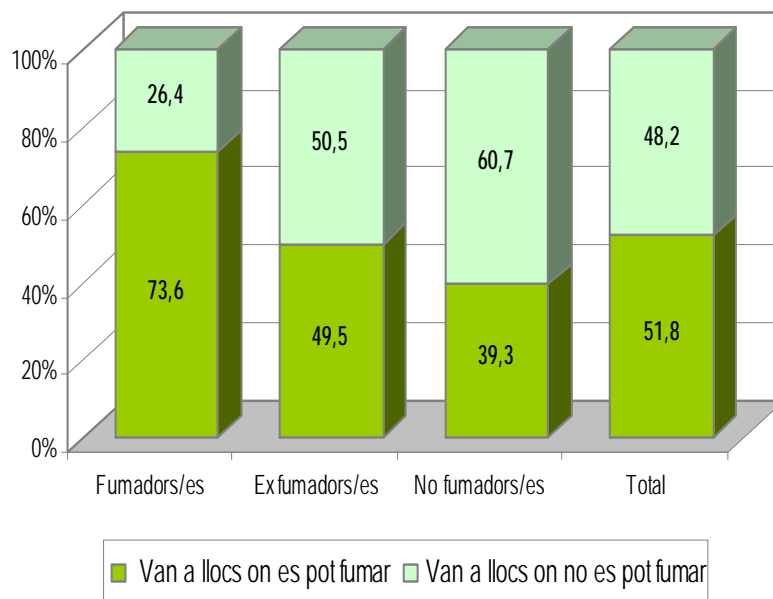
En aquesta onada s'ha incorporat una pregunta per esbrinar quina és l'opció predominant quan un grup de persones en el que s'inclouen fumadors/es i no fumadors/es decideixen anar a un bar o a una cafeteria. El resultat és que la meitat acudeix a un bar on es pot fumar i l'altra meitat a un bar a on està prohibit.

Tanmateix, com es pot comprovar al gràfic 7.7, aquesta decisió no és tan equitativa com sembla, quan considerem l'hàbit de fumar de les persones entrevistades. Un 73% de les fumadores acudeixen a bars on està permès fumar encara que vagin acompanyades de persones no fumadores; mentre que un 60% de les no fumadores acudeixen a llocs on està prohibit fumar.

Es podria concloure que la qüestió de triar un tipus de local o un altre quan es tracta d'un grup mixt és objecte d'una negociació adequada a cada moment i a cada situació de manera que no sempre les persones cedeixen en un sentit determinat. Cal destacar, però, que més d'una tercera part de les persones que no fumen han de fer cessió del seu dret a no respirar fum de tabac quan van acompanyats d'amics o coneguts fumadores .

Gràfic 7.11. Tipus de local al que acudeix la població quan surt en
Gràfic 7.7 grups de fumadors i no fumadors. Juny 2008

7.5. Opinió sobre el finançament públic dels tractaments per deixar de fumar

Ens fixarem, per últim, en l'opinió de la població catalana envers la possibilitat de que els serveis sanitaris públics financin les despeses dels tractaments per deixar de fumar.

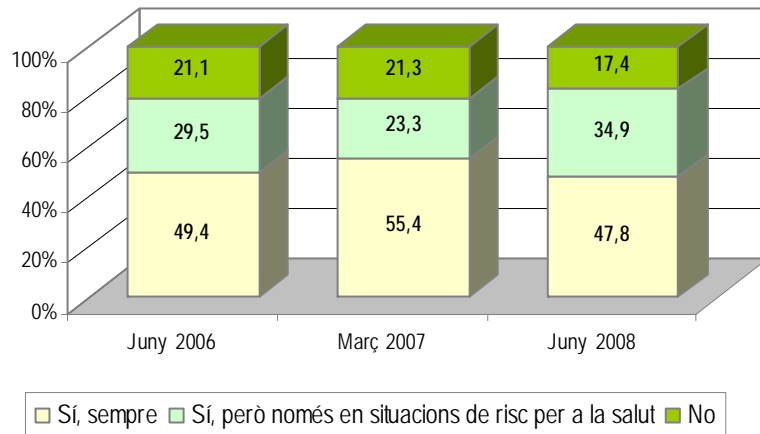
En aquesta onada (gràfic 7.8) es posa de manifest que un 83% de la població estaria d'acord en que els tractaments per deixar de fumar anessin a càrrec dels serveis sanitaris públics, però en un 35% dels casos es posarien condicions com ara que aquests tractaments fossin la resposta a un problema de salut de la persona fumadora.

Respecte d'onades anteriors, han augmentat les opinions favorables a l'assumpció pública d'aquestes despeses: han passat d'un 79% de persones que ho creien així fa un i dos anys al 83% d'aquesta onada.

Tanmateix, aquesta pujada es basa en l'increment de persones que creuen que només s'haurien de pagar els tractaments en cas de problemes de salut afegits. Així, les persones que creuen que s'haurien de pagar sempre han passat del 55% de fa un any al 48% d'ara, mentre que la postura de finançar els tractaments només en casos determinats ha passat del 23% de l'onada anterior al 35% d'aquesta.

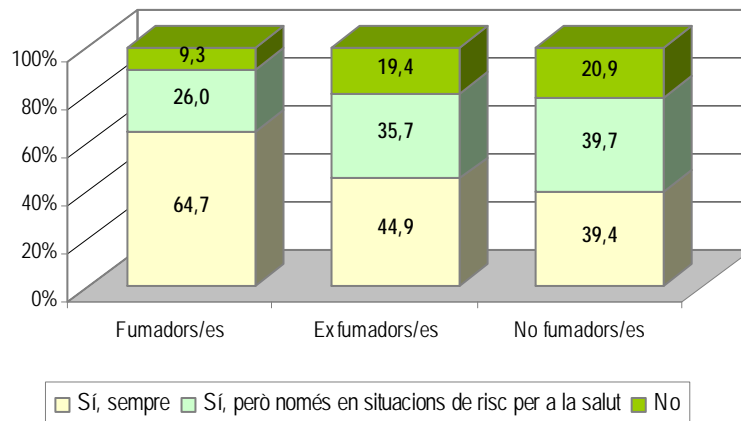

Gràfic 7.8 Distribució de la població segons la seva opinió sobre la possibilitat de que la SS financï els tractaments per deixar de fumar. Evolució 2006-2008

Les persones fumadores estan més a favor d'una cobertura pública: el 90% hi estan d'acord davant el 80% de les no fumadores. Passa el mateix si considerem el percentatge de persones que estan a favor d'una cobertura pública sense condicionants: 65% estan a favor entre els fumadors/es davant del 40% entre els no fumadors/es (v. gràfic 7.9)

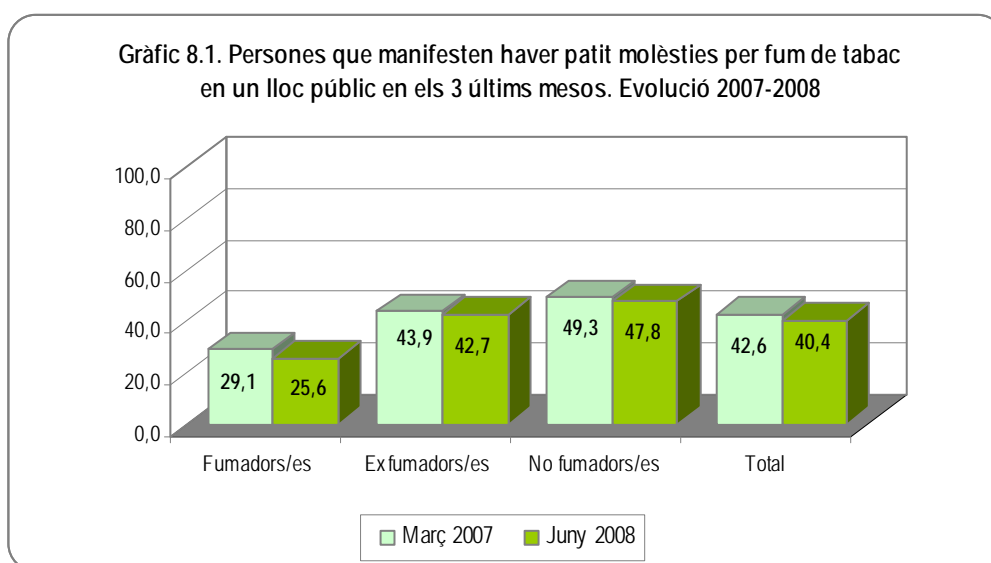
Gràfic 7.9 3. Distribució de la població segons la seva opinió sobre la possibilitat de que la SS financï els tractaments per deixar de fumar segons la seva relació amb el tabac. Juny 2008

8. Actuació de la població davant incompliments de la Llei contra el Tabac

En aquesta onada de l'enquesta s'han mantingut diverses preguntes sobre la persistència de molèsties derivades del fum de tabac en llocs públics un cop implantada la Llei i les reaccions subsegüents de la població catalana.

Un 40% de les persones entrevistades manifesten que durant els últims 3 mesos han patit algun tipus de molèstia derivada del fum de tabac en un lloc públic, xifra que s'incrementa entre els fumadors/es fins arribar a un 48%. Entre els fumadors/es, en canvi, només una quarta part han experimentat molèsties d'aquest tipus. Clar que, tractant-se de persones que fumen, el fet de que el fum de tabac dels altres (sobretot a bars i restaurants) els hi hagi molestat és especialment significatiu.

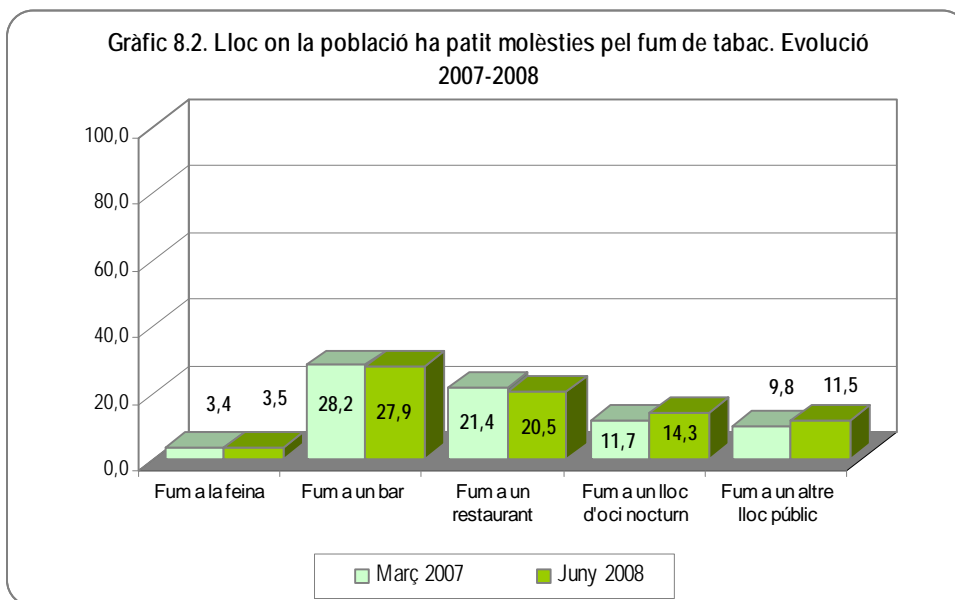
La major part de les molèsties s'han produït en bars i restaurants: el 28% ha patit molèsties en un bar i el 21% en un restaurant.

Les discoteques i altres llocs d'oci nocturn han generat molèsties pel fum a un 14% de les persones entrevistades; i altres llocs públics sense especificar a un 12%.

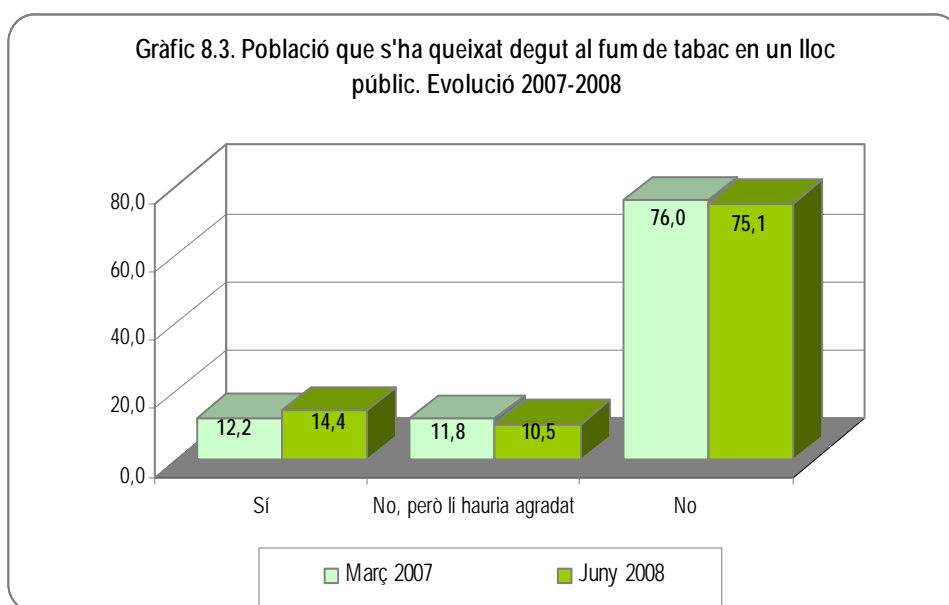
I per últim, només un 3,5% de la població es queixa de molèsties pel fum de tabac a la feina.

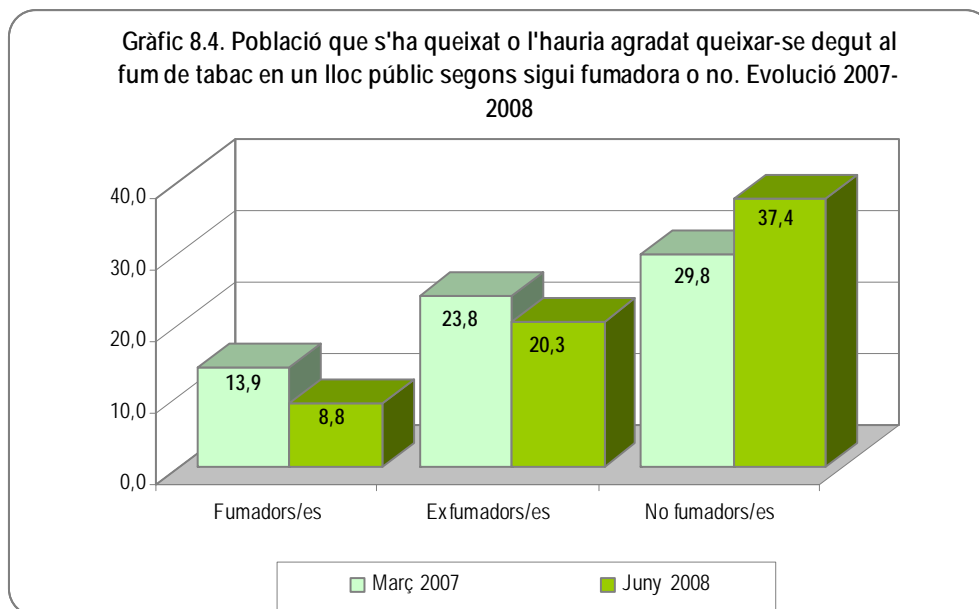
Aquestes dades són pràcticament les mateixes que l'any passat. Els únics espais on sembla que s'hagin incrementat una mica les molèsties derivades del fum de tabac són els llocs d'oci nocturn i la resta d'espais públics, com ara galeries comercials, centres culturals o esportius, però no són diferències significatives estadísticament.

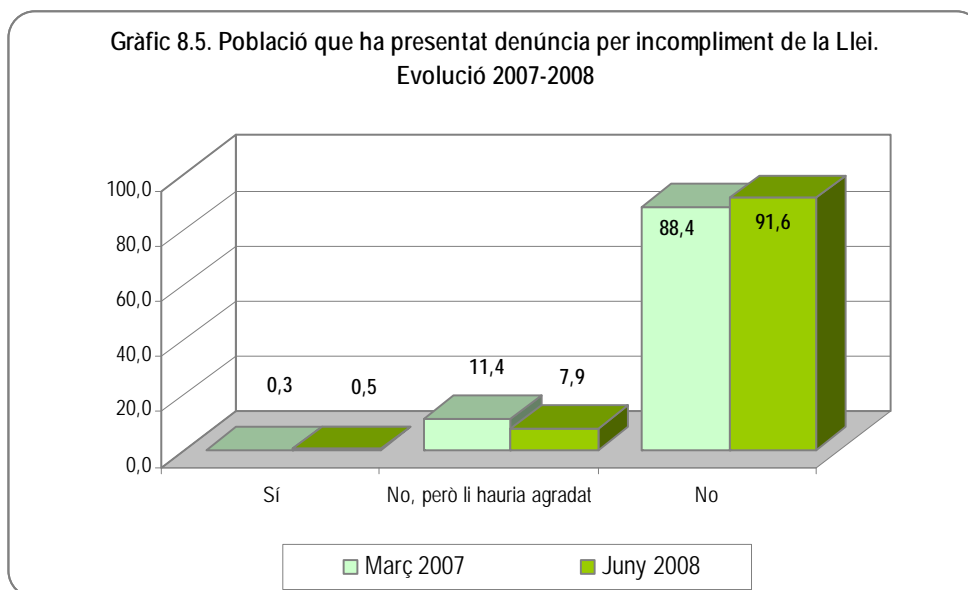
Pel que fa a les reaccions davant una situació molesta ocasionada pel fum de tabac, només un 14% de la població s'ha queixat tot i que un altre 10% hauria volgut fer-ho, el que fa que gairebé una quarta part de la població ha sentit en algun moment dels darrers 3 mesos la necessitat d'intervenir davant d'un ambient carregat de fum en un lloc públic. Cal dir que entre l'onada anterior i aquesta no hi ha diferències substancials, com es pot comprovar al gràfic 8.3.

En contra del que es podria pensar també hi ha fumadors que s'han queixat o que haurien volgut fer-ho per excés de fum, però són minoritaris en comparació amb els no fumadors: un 9% i un 35%, respectivament.

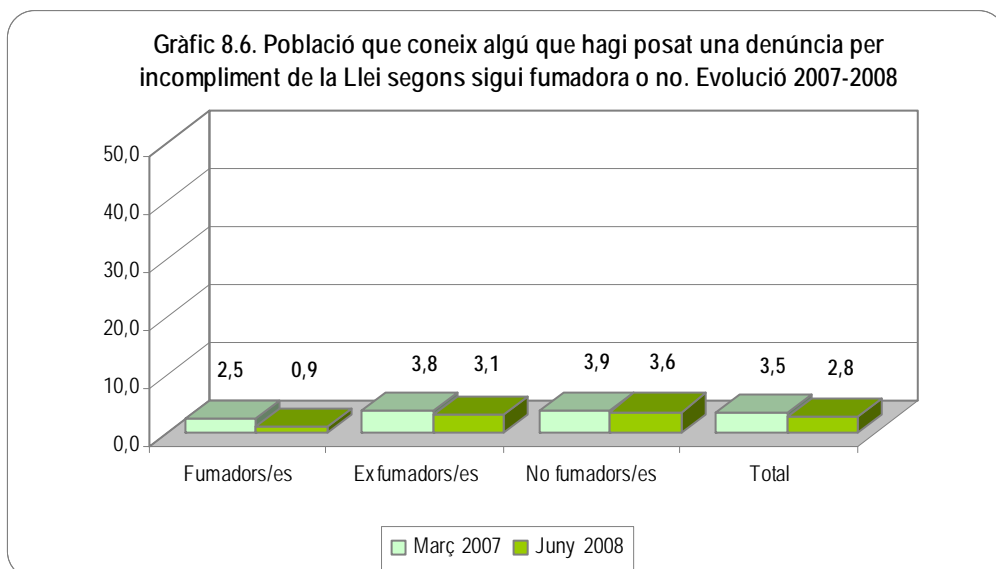
La possibilitat de presentar una denúncia per incompliment de la Llei de Mesures Sanitàries contra el Tabac ha estat exercida per 4 persones de la mostra. Cal dir que l'any passat només va haver-hi una persona que ho hagués fet. Aquesta diferència no és estadísticament significativa però podria constituir una pauta que caldrà vigilar en properes onades.

No cal dir que posar una denúncia és un acte extrem que la població procura evitar i, de fet, les persones que no han presentat cap denúncia però que els hi hauria agradat fer-ho, apunten diversos motius que han frenat la seva decisió:

- Que la situació no era prou greu
- Que desconeixien com fer-la
- Que no volien ficar-se en embolics
- Que no volien crear problemes a altres
- Que no serveix per a res
- Que no tenen temps.
- Per tolerància, no és el seu problema

Dins d'aquests percentatges hi ha també persones fumadores, però en proporcions notablement inferiors. Que ara per ara no és habitual la presentació de queixes i de denúncies és evident si a més comprovem que, a la pregunta de si es coneix a alguna persona que hagi presentat denúncia per incompliment de la Llei contra el Tabac, només ha contestat afirmativament el 2,8% de les persones entrevistades.

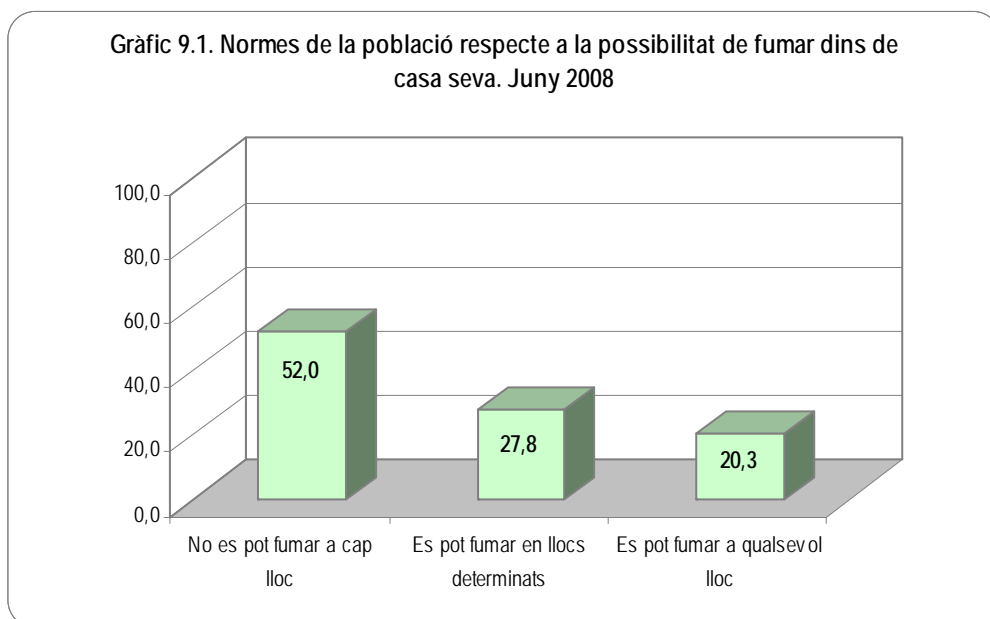

9. Exposició passiva al fum de tabac a la llar i a altres llocs

En aquesta onada s'han incorporat diverses preguntes sobre comportaments de la població en relació al fet de fumar a casa seva i a la seva exposició passiva al fum de tabac.

9.1. Normativa de fumar a la llar

Més de la meitat de les persones consultades no permeten fumar a casa seva i un 28% només permeten fumar en determinats llocs. De manera que només un 20% de la població no estableix restriccions per fumar a casa seva.

Els llocs de la llar que s'habiliten per fumar són diversos però els més habituals són les zones obertes com ara balcons, terrasses, patis i galeries. Més de la meitat de les persones que han manifestat que tenen llocs específics a casa on es pot fumar utilitzen aquests espais.

Un altre lloc que també és molt habitual és la cuina, utilitzada per fumar per un 20% de la població. La resta d'espais són d'ús minoritari com es pot observar al quadre següent.

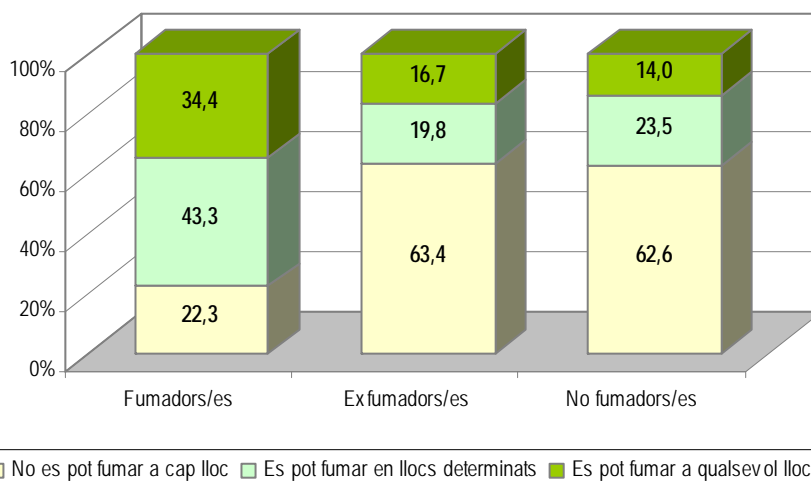
Balcó, terrassa, pati	53,6
Cuina	19,4
Menjador	9,5
Habitació de la persona fumadora	6,3
Sala	4,1
Traster, golfes, safareig	2,7
Qualsevol lloc tret dels dormitoris	2,3
Estudi, despatx	0,9
Bany	0,5
Qualsevol lloc tret del menjador	0,5
Sala habilitada específicament quan venen amics	0,5
Total	100,0

Les persones fumadores són, lògicament, més permissives i només un 22% d'ells no poden fumar a casa seva, davant el 63% entre les persones no fumadores, però en canvi predominen, un 43%, els que tenen establertes normes per fumar en les zones que hagin establert per a aquesta funció.

De totes maneres, una tercera part dels fumadors poden fumar a qualsevol lloc de casa seva davant el 15% dels no fumadors.

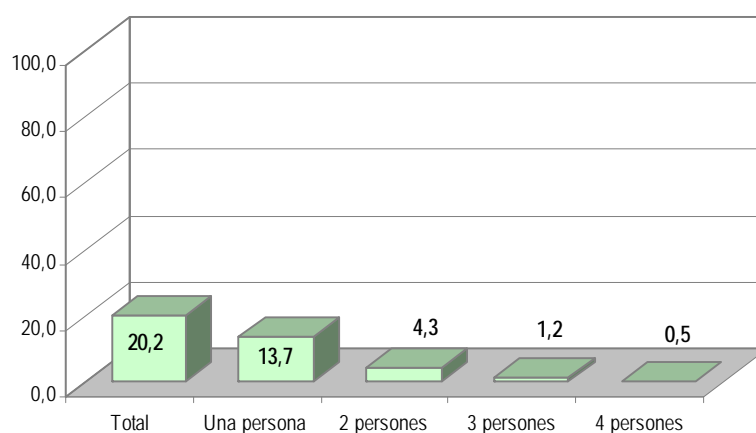
Gràfic 9.2. Normes de la població respecte a la possibilitat de fumar dins de casa seva segons es tracti de persones fumadores o no. Juny 2008

9.2. Exposició passiva a la llar de les persones no fumadores

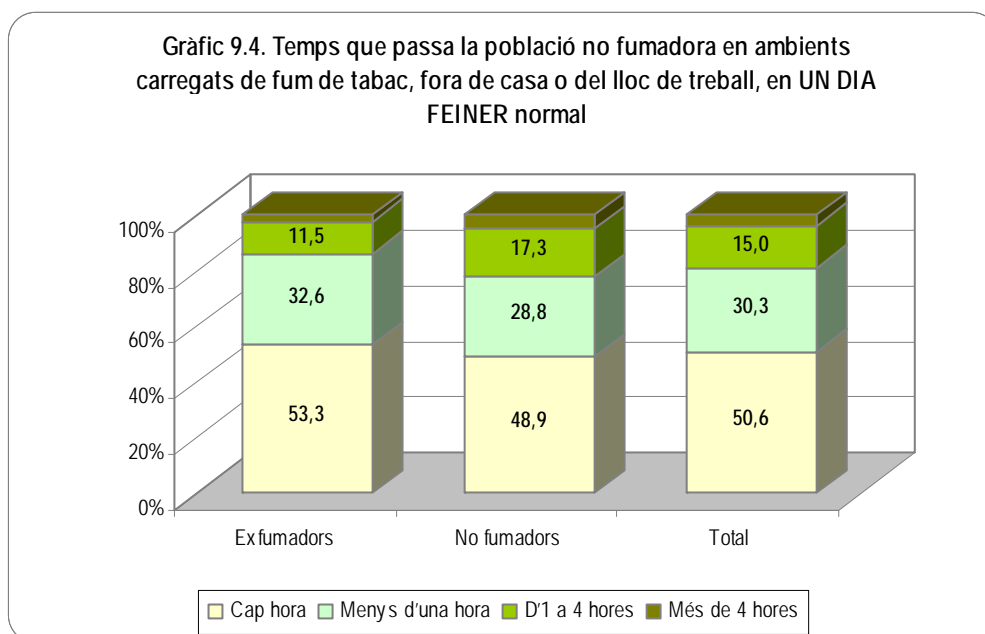
Un 20% de les persones no fumadores estan sotmeses al fum del tabac d'altres a casa seva, tot i que en la majoria dels casos es tracta d'una persona, hi ha un 6% de persones que han de conviure amb més d'una persona fumadora, tal i com es pot comprovar al gràfic 9. 3.

Gràfic 9.3. Persones no fumadores que viuen a llars on fuma de manera habitual almenys una persona

9.3. Exposició passiva a altres llocs fora de la feina i de la llar

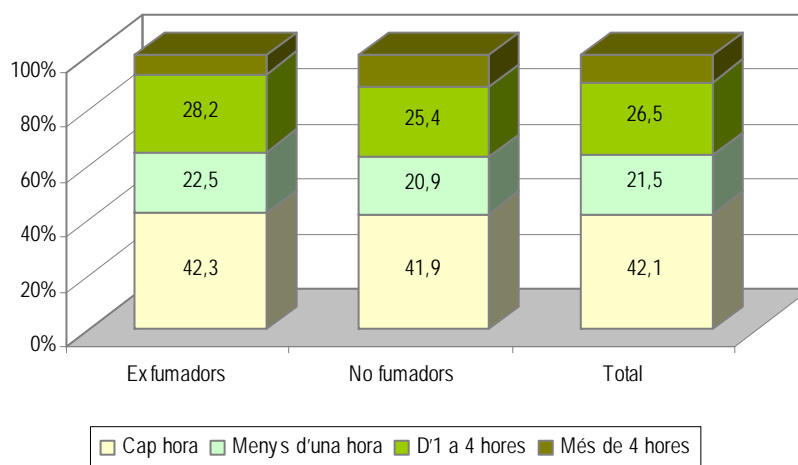
Davant la pregunta sobre el número d'hores passades per les persones fumadores en ambients de fum fora de casa i de la feina en un dia feiner normal, la meitat reconeix que no en passen cap i un 30% ho fan menys d'una hora. Tanmateix un 19% de la població passa de mitjana més d'una hora per dia exposat al fum del tabac d'altres.

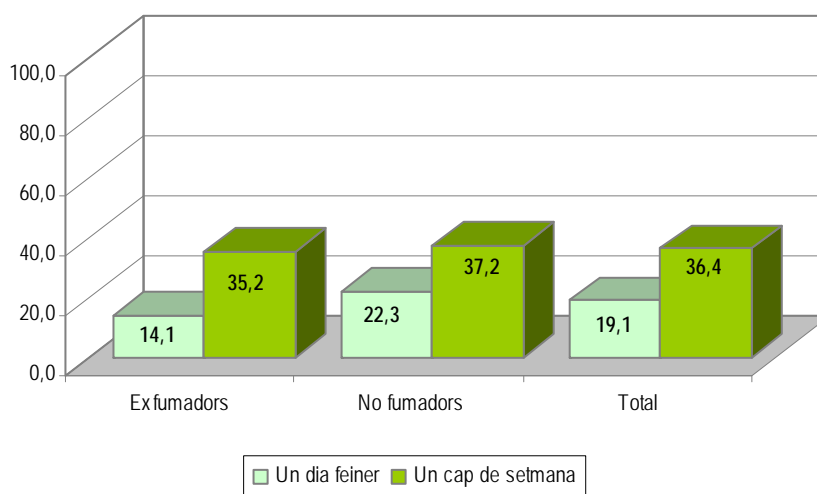
Durant el cap de setmana augmenta tant el volum de població afectada per una exposició passiva al fum del tabac com el nombre d'hores de l'exposició. Un 42% de les persones entrevistades manifesta que no està en ambients de fum fora de casa i de la feina durant els caps de setmana, però les persones que ho estan durant més d'una hora representen un 36%.

Gràfic 9.5. Temps que passa la població no fumadora en ambients carregats de fum de tabac, fora de casa o del lloc de treball, durant un cap de setmana normal

Gràfic 9.6. Percentatge de població no fumadora sotmesa a una exposició passiva al fum del tabac fora de casa o del lloc de treball durant una hora o més

10. Coneixement i utilització de serveis sanitaris públics per deixar de fumar

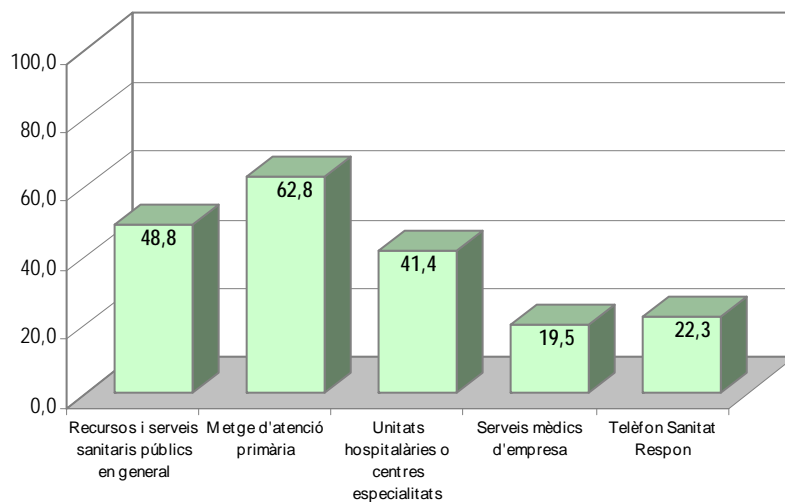
S'ha demanat a les persones fumadores si coneixen recursos i serveis sanitaris públics que donin suport per deixar de fumar.

En una primera pregunta de tipus general les respostes es divideixen meitat i meitat entre les persones que diuen que no coneixen cap servei (el 51,2%) i les que diuen que sí (el 48,8%).

Tanmateix quan se'ls hi demana per serveis concrets les respostes positives són majors, la qual cosa ve a confirmar la manca de percepció que algunes persones fumadores tenen dels recursos posats al seu abast.

Concretament, el servei més conegut, per un 63% dels fumadors/es, és la consulta del metge de família dins de l'atenció primària. També són força coneguts, per un 41% de la població, els centres o unitats hospitalàries especialitzades en tractar el tabaquisme.

Gràfic 9.7. Percentatge de població fumadora que afirma conèixer diversos recursos sanitaris públics per tractar el tabaquisme. Juny 2008

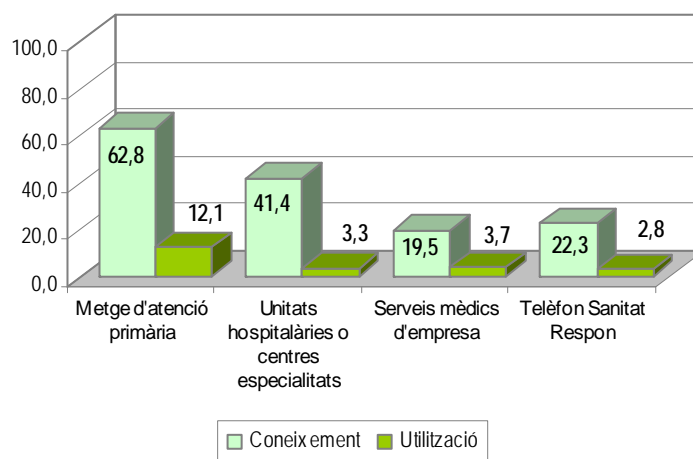

Altres recursos com els serveis mèdics de l'empresa on treballen els fumadors/es o la possibilitat de trucar al telèfon de Sanitat Respon són coneguts per un 20% aproximadament de la població.

Pel que fa a la utilització d'aquests serveis, són molt pocs els fumadors/es que s'hi han adreçat. El més utilitzat és el servei del metge de capçalera però només un 12% ho ha fet. La resta de serveis ha estat utilitzada per aproximadament un 3% dels fumadors/es.

Gràfic 9.8. Percentatge de població fumadora que afirma conèixer i haver utilitzat diversos recursos sanitaris públics per tractar el tabaquisme. Juny 2008

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut
**Direcció General
de Salut Pública**

